

05276

05276

Wtorek, 1 stycznia 1935 - Nr. 1

Gazeta Gdańska

12 stron - rok XLV

cena 15 fen.

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI**
DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA - DZIEŃ TCZEWSKI - : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21. Telefon 21494. Konto czekowe P. K. O. 210.296.

Z odwagą i spokojem spoglądamy w przyszłość...

Rok 1934 rokiem stabilizacji stosunków wewnętrznych

Jednym ze znamion, nadających wyraźne piętno kończącemu się właśnie rokowi 1934, jest coraz bardziej posuwający się proces stabilizacji wewnętrznej w Państwie.

Proces ten, zainaugurowany przewrotem majowym, zdobył jawną aprobatę społeczeństwa w listopadzie 1930 roku, kiedy to społeczeństwo wyłoniło z siebie zwartą większość parlamentarną, co znów stało się punktem wyjścia szarpanizowania stosunku między władzą ustawodawczą i wykonawczą w Państwie.

Od tej chwili pogłębia się coraz bardziej stabilizacja wewnętrzna w kraju. Jaki dał rok 1934 sprawdzian tej stabilizacji? Były nim przedewszystkiem wybory do samorządu terytorjalnego. Odbyły się one na terytorjum całego Państwa, objęły zarówno miasto jak i wieś, zarówno polacie kraju o czysto-polskiej ludności, jak i tereny, zamieszkałe przez ludność pod względem przynależności narodowej mieszaną.

Ukoronowane zostało to odtworzenie samorządu na jednolitych fundamentach zwyczajem obozu państwowego. A hasła, z którymi ten obóz poszedł do akcji wyborczej, wysnuły były właśnie z ideologii, zmierzającej do ustabilizowania życia publicznego na poziomie troski o sprawy gospodarcze, społeczne, kulturalne, z wyłączeniem przerostów politycznych.

Fakt, że około 80 proc. społeczeństwa dało kartką wyborczą do zarządów gmin i gromad, do rad miejskich, aprobatę na tę właśnie koncepcję ideową obozu rządzącego — jest bezsprzecznie doniosłym sprawdzianem. Stwierdza on bowiem **coraz większy odpływ fali demagogii partyjnej**, a coraz silniejszy wzrost posłuchu dla haseł twórczej pracy dla Państwa, głoszonych przez obóz pomajowy.

Okrzepnięcie w siły i pbcucie oparcia o społeczeństwo tego obozu wyraziło się w r. 1934 w skonkretyzowaniu **nowej koncepcji ustroju Państwa**. Idea wyrugowania przeżytków, zawartych w marcowej konstytucji i dostosowania porządku prawnego w Państwie do doświadczeń, nabytych w ciągu lat niepodległego bytu państwowego — nurtuje oddawna obóz Marszałka Piłsudskiego. Praca nad zmianą Konstytucji toczy się od lat wielu i spoczywa wyłącznie na barkach obozu porządkowego. W r. 1934 przystąpić już można było do przyobleczenia projektu nowej Konstytucji w konkretne formy. Sejm większością swą — przy abstynencji opozycji — uchwalił nowy ustrój państwowy, a Senat poczynił w nim jedną tylko zasadniczą poprawkę, dotyczącą struktury przyszłego Senatu. Idea zasadnicza nowej Konstytucji: nadrzędność władzy Głowy Państwa — stwarza dla przyszłości naszej nowe warunki stosunku obywatela do Państwa, a zarazem **nowe podstawy silnej władzy w Państwie**.

Wobec coraz bardziej ukrzepiających się w społeczeństwie tendencji stabilizacyjnych — stronnictwa polityczne przeżywały w roku ubiegłym erę coraz widoczniejszego rozkładu i fermentu. Widoczne to było zarówno wśród partji lewicowych jak i prawicowych. Z dzi-

wotworu, skleconego w r. 1930 pod nazwą „centrolewu“ śladu najmniejszego nie pozostało. Obłądana myśl sklecania kompromisów z tak diametralnie sprzecznych elementów jak wyznawcy doktryn marksizmu o zachowawczy odłam „Piasta“, lub klerykalno-reakcyjny

odłam korfantowej chadecji — nie mogła oczywiście utrzymać się. Ale również i w pojedynkę, już bez prób łączenia się, partje przeżywały ostry kryzys wewnętrzny. Socjaliści znaleźli się na rozdrożu pod wpływem rozkładu II internacjonalu, doprowadzonego aż do

prób „wspólnego frontu“ z... komunistami. N. P. R. wiedzie już żywot raczej platoniczny, a chadecja czyni rozpaczliwe wysiłki, by strząść z siebie balast w postaci Wojciecha Korfanteo.

Niemniej znamienne są fermenty na prawicy, a właściwie wśród endecji.

W ciągu roku ostatniego odprysnęły od niej aż trzy grupy młodzieżowe, nie mogące więcej tolerować polityki przekory i jałowej negacji, prowadzonej przez zaskorupiałych w doktrynerstwie staro-endeków. Jest to bardzo znamienne objaw: **młodzież, na którą endecja najbardziej liczyła, ucieka z tonącego okrętu...**

Jeden z odłamów tej młodzieży, straciwszy zupełnie orientację w rzeczywistości polskiej, przejął się tak dalece „nowinkarstwem“ z poza zachodniej granicy, iż chciał obce wzory rasizmu i nietolerancji u nas skopjować. Jednak przeliczył się grubo, wierząc w atrakcyjność swych haseł. Próby warcholenia zostały unicestwione, siewcy fermentu ukarani.

Łatwość, z jaką zdołano w r. 1934 przeciwstawić się w Polsce nielicznym żywiołom anarchizującym — jest również **sprawdzianem stabilizacji**. W poprzednich bowiem latach agitacja wywrotowa — przypomnijmy choćby koszmarny pomysł „wygłodzenia miast“ czy wybryki wiejskie pod wpływem agitacji emisariuszy partyjnych — przybrać jeszcze mogła poważniejsze rozmiary. Teraz jest to już zupełnie wykluczone.

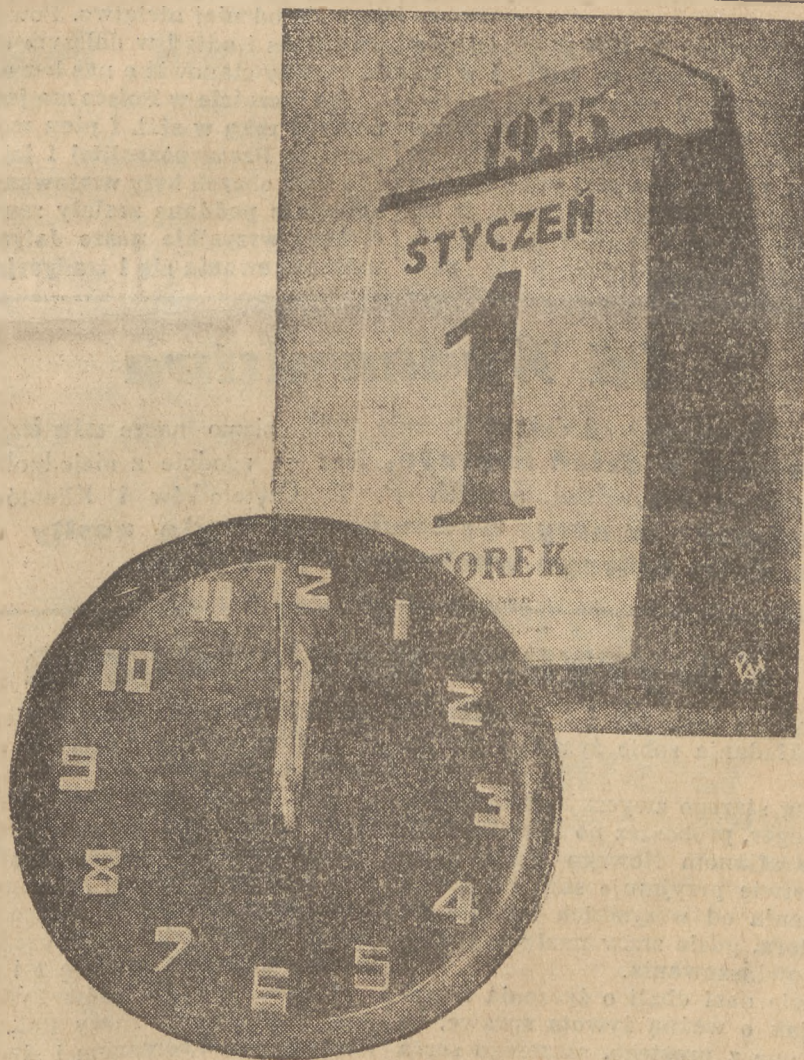
I to nie tylko dlatego, że silna władza z miejsca je paraliżuje, ale przede wszystkim dlatego, że **warcholenie nie znajduje najmniejszego oddźwięku w masach**, że olbrzymia większość społeczeństwa stanowczo mu się przeciwstawia.

Widzimy to nie tylko w społeczeństwie polskim. Również i wśród mniejszości narodowych. I to właśnie wpływa na zmianę postawy tych mniejszości, na ich stosunek do Państwa, który z odśrodkowego przemienia się w dośrodkowy, z negatywnego w afirmatywny.

Jeden tylko — jakby ostatni grom ducha anarchii — przejaw barbarzyńskiego zdziczenia zmącił atmosferę w kraju w roku 1934. Był to skrytobójczy strzał, wymierzony w bohatera walk niepodległościowych i wielkiego męża stanu ś. p. min. Bronisława Pierackiego. Wstrząsnął on opinią całego kraju. A ten wstrząs ogólny i powszechny potępienie zbrodni było również sprawdzianem, jak dalecy już jesteśmy od czasów, kiedy Polska mogła być terenem warcholenia.

O ile politycznie zatem rok 1934 upływał pod znakiem stabilizacji stosunków wewnętrznych — o tyle pod **względem gospodarczym i społecznym był rokiem wyjątkowych wysiłków w walce z kryzysem gospodarczym, z klęską bezrobocia, rokiem walki o usprawnienie i uodpornienie życia społecznego**. Wielka klęska powodzi postawiła i rząd i społeczeństwo przed wzniołymi wy-

(Ciąg dalszy na str. 2-giej).

Lada chwila uderzy na zegarze godzina dwunasta. Północ z dnia 31 grudnia na 1 stycznia z ubiegającego w niepowrotną przeszłość roku 1934 na Nowy Rok 1935 z charakteru i właściwości swych nieznaną.

Co nam dał tamten wiemy. Co nam ten przyniesie? Trudno silić się na odgadnięcie. Rezultat nadchodzącego dwunastomiesięcznego okresu poznamy znów za rok, kiedy dzisiejszy młodzik zamieni się w próchno i jak zmięta szmata pójdzie na śmietnik. Zastąpi go wtedy rok następny.

Tymczasem zastanówmy się chwilę nad pochodzeniem i datą samego dnia noworocznego. Czy zawsze przypadał on w dniu 1 stycznia?

Otóż nie. Narody starożytne, jak pżytacza Gloger, rozpoczynały nowy rok na wiosnę, w marcu, Chrześcijanie zaś poczęli liczyć go od Bożego Narodzenia, a kościół postanowił święcić oktawę narodzin Chrystusa, to jest 1 stycznia.

Wszystkie ludy obchodzą dzień ten wesoło i uroczysto.

Istotnie — ostatni wieczór ubiegającego roku, północ i narodziny roku nowego mają w sobie coś dziwnie uroczystego i tajemniczego.

Nadchodzi chwila, w której rok stary kona i ukazuje się nowy.

Moment ten jest dla jednych okazją do zabawy i wesołego przepędzenia czasu; — dla innych chwilą cofnięcia się myślą wstecz i zrobienia rachunku sumienia.

— Co zaś uczyniłem w ciągu ubiegłego roku dobrego i pożytecznego dla ludzkości, społeczeństwa, ojczyzny swej, rodziny. Jakim dorobkiem mogę się wylegitymować przed własnym sumieniem, przed sumieniem dobrego obywatela — Polaka?

Oto pytanie, które poza modlitwą w czasie dziekczynnego nabożeństwa na zakończenie Starego Roku w naszych kościołach odprawianego, powinno się nałożyć na każdego.

fr.

(Dalszy ciąg ze str. 1-szej).

silkami. Troska o równowagę budżetową o ochronę waluty, o utrzymanie bilansu handlowego z zagranicą w stanie aktywnym — absorbowala wiele sił. Do tego przybyła wielka troska o uchronienie spauperyzowanych rzesz ludności — przede wszystkim rolnika i pracownika umysłowego i fizycznego w mieście — przed następstwami światowych przemian w strukturze gospodarczej. **Odłużenie rolnictwa i samorządu, walka z bezrobociem i bezdomnością, ścięcie przerostów w opiece społecznej, zabliznienie ran, zadanych części ludności przez katastrofę powodzi, zawarcie nożyc między cenami artykułów przemysłowych i rolnych itd.** — oto wielkie kompleksy zagadnień, z którymi porać się musieli ci, którzy na swych barkach dźwigają odpowiedzialność za Polskę.

Nie szczędzili oni zaprawdę trudu w tym roku 1934. Ze spokojem więc mogą spoglądać na rok, który nadchodzi — rok, którego znameniem będzie przyobleczenie w czyn projektu zmiany ustroju Państwa.

M.

Nowy Rok

w poezji ubiegłych wieków
NOCNEJ HALASTRZE.

Nowy Rok przyszedł, nocne pijanice,
Bójcie się Pańskiej wszechmocnej prawicy.

Jużby czas przestać ludziom czynić złości.
Porzućcie nocne czartowskie ciemności,
Wasze półhaki, wasze trzaskawice,
Godnaby z wami innszej kazałnice.

Stanisław Grochowski
(ur. 1540, zmarł 1612 r.)

DO KS. S. P.

Żyj lata Matuzalowe,
Albo przynajmniej połowę,
A choćby ćwierć dla igraszki
Dwieście lat i to nie fraszkli.
Ignacy Krasicki, biskup chełmiński
(ul. 1735, zmarł 1801 r.)

NA NOWY ROK 1875.

Uderzmy w kielichy z winem
I bratnie podajmy dłonie,
Wszakże już czas.
Choć różni tworzą i czynem,
Niech nas duch jeden owionie,
Niech zadrży miłością w łonie
I złączy nas!
Spełnijmy pułhary do dna
I życzy sobie nawzajem
Szczęśliwych lat!
Niech myśl powstanie swobodna
I światło błysnie nad krajem,
Bogu w opiekę oddajem
Przyszłości kwiat.

Adam Asnyk
(ur. 1838, zmarł 1897 r.)

NOWY ROK 1886.

Rok Nowy! witajmy Rok Nowy!
Choć włos nam siwizna przypruszy,
Choć cierniem opasze nam głowy,
Choć lzy wycisnie nam z duszy,
Rok Nowy! witajmy Rok Nowy!

Więc choć nas smagają katusze,
Nie wiemy co niesie rok nowy,
My w górę i serca i dusze
Podnośmy i oczy i głowy,
Witajmy! witajmy Rok Nowy!

J. Ig. Kraszewski
(ur. 1812, zmarł 1887 r.)

NA WIŚLE POJAWIŁ SIĘ KRA.

Polityka zagraniczna Polski w ciągu 1934 roku

Polityka zagraniczna każdego Państwa jest niebylejakim działem twórczości narodowej. W tej niezmiennie skomplikowanej i pełnej niebezpieczeństw dziedzinie niepodobieństwem jest zbyt długo wierzyć w jakiś postronny nazewnątr nas będący punkt oparcia. Takie koncepcje zawsze prędzej czy później zawiodą, jest się bowiem wciągany w cudzy rachunek i w cudze interesy. Własne aspiracje mocarstwowe wymagają wyzwolenia się z wszelkich sugestji, jakich nie szczędzą innym choćby najbardziej zaprzyjaźnione wielkie potencje, realizując swoje i tylko swoje zamierzenia i plany. Te ostatnie nie pokrywają się — niestety — nigdy w zupełności z istotnymi potrzebami i dążeniami tych, których w międzynarodowych rozgrywkach największe potęgi świata i ich zwykłe bezwzględne sztaby polityczne traktować skłonne są, jako czynniki najwyżej posiłkowe, nie przyznając im jednak prawa do samodzielnych celów i wytycznych. Dlatego to dla każdego, nowe życie szczególnie zaczynającego, organizmu państwowego przyjść musi dzień otrząśnięcia się od wszelkich rad o charakterze mentorskim i rozpoczęcia żegluga na zdradnych wielce fluktach, już to współpracy, już to współzawodnictwa nie tylko pod własną banderą, ale i według własnego dobrze przemyślanego kursu.

Przyzwyczajeni do roli dobrodziejów i protektorów skłonni są widzieć w takiej nieuniknionej emancypacji strategii politycznej państwowo dojrzewającego narodu — coś w rodzaju nielojalności; zazwyczaj. Lecz to dowodzi tylko ogółem albo ograniczoności ich myślenia, w samej rzeczy samotne sterowanie swą nąwą ze strony konsolidującego się państwa jest wyłącznie wyrazem żywego w nim instynktu samozachowawczego i świadomości swoich dziejowych przeznaczeń. To są te źródła woli najistotniejsze i najgłębsze, z których wytryska w najtrudniejszych właśnie sytuacjach politycznych — danego państwa i kierowników jego indywidualne natchnienie, mające wnet przerodzić się w wielki i głęboki wysiłek, szeregu pokoleń nie raz, dla utrzymania pośród rozdroży świata najwłaściwszego dla się szlaku.

Taki to punkt wyjścia dla zainaugurowania polityki, w którejby się zawsze odtąd było już pełnym samowiedzą podmiotem, a nigdy przez cudzą intencję posuwanym obiektem, przyniósł Polsce rok, którego dni ostatnie zdzieramy z kalendarza. **Faktem, sygnalizującym niebezpieczeństwo, wyniknąć mogące nader łatwo z pewnego rodzaju holowania nas wedle obcej nam chwilami marszruty — był niedoszyty do skutku pakt czterech. On to w porę pouczył nas, nie wszystkich niestety, iż najwyższy czas z narzucanych nam ciągle metod politycznych wypruć ostatnie nici biernej naiwności. Ta zbyt długo kultywowana przez pewne żywioły polskie cnota — omaal nie uczyniła z nas bezmyślnego pionka, bez znaczenia nieledwie, na szachownicy politycznej. A zaś, raz zdobywszy tę zaszczytną rangę, odczepilibyśmy się od niej niełatwo. Powstałby był precedens i odtąd w dalszym ciągu próbowanoby stanowić o nas bez nas.**

Na szczęście w Polsce ma jeszcze kic uderzyć ręką w stół. I pion moralno-polityczny Rzeczypospolitej i jej stanowisko wśród obcych były uratowane, a w następstwie poddane zostały rewizji zasadniczej wszystkie nasze dotychczasowe ustosunkowania się i tradycyjne konek-

sje. Nie przekreślając nic z istniejących przyjaźni i sojuszu, zdecydowano się na ustalenie własnego stanowiska. Wynikiem tego w pierwszej linii było porozumienie z obecnym rządem Rzeszy i zawarcia z nim dziesięcioletniego paktu o nieagresji.

Po podobnym, uprzednio doszedł już do skutku, porozumieniu z Rosją, zapewniła sobie w ten sposób Polska samorzutnie, niezależnie od innych długotrwałych okres bezpieczeństwa nazewnątr, by go móc użyć na kształtowanie sytuacji wewnętrznej. Dyplomacji naszej nie było jednak danem, spocząć ani na moment. Ledwie minęło parę miesięcy, a stanął przed nią nowy problem: t. zw. pakt wschodni. Tkwiła w nim znów niezdrowa wola zdecydowania o nas bez uprzedniego wysłuchania racji i argumentów polskich. To zmusiło Rząd nasz do jak najdalej idącej ostrożności, a to tem bardziej, iż cała koncepcja s. p. Ludwika Barthou w dużej części była nieporęczna i stwarzała perspektywy nie do przyjęcia. Stąd nawet osobisty przyjazd do Polski tragicznie potem zmarłego ministra, nie mógł pogodzić nas z jego planami. Tomaczono to Francji jaknajlojalniej, ale narazie nie na wiele się to zdało. Prasa paryska poczęła szarpać Polskę i odżegnywać się od realnego z nią sojuszu. Polska była o wiele bardziej powściągliwa.

W tym samym czasie w Genewie zaszedł fakt, definitywnie charakteryzujący pozycję, zajętą przez kierowników polityki zagranicznej Rzeczypospolitej w stosunku do Ligi Narodów. P. Beck oświadczył, iż nie będmymy odtąd uznawali narzuconego nam traktatu o mniejszościach, chyba, że reszta państw zastosuje go również do siebie. To — niewiadomo dlaczego — wywołało z równowagi polityków francuskich. Nasi „przyjaciele” atakowali wystąpienie Polski bardziej od naszych „nieprzyjaciół”, co wywołało już wrażenie fatalne. Emancypacja wielkiego państwa i narodu natrafiała na sprzeciw z tej strony, z której wolno nam się było spodziewać tylko poparcia. Ale czasy s. p. Barthou były wogóle dziwne. Nauczyły nas one, jak nie przedtem. Ilczy tylko na siebie i własnym kierować się rozsądkiem. Wraz ze zmianą na Quai d'Orsay wywołaną przez tragiczne strzały w Marsylii, doszła do głosu we Francji większa trzeźwość. Politykę poczęto robić znów bez zapamiętania, wskutek czego wzięto pod uwagę poważniej zastrzeżenia Polski. Mimo tego p. Litwinow był już członkiem Rady Ligi, a kurs na Rosję Sowietką nie przestawał i nie przestaje być dominującą nutą we wszystkich rachunkach francuskich. Nasza polityka zachowuje się wobec tego nieco przesadnego flirtu z możliwie rzeczową i bezstronną rezerwą. P. Laval wie już dobrze, do jakiego punktu może liczyć na współdziałanie Polski i t. zw. pakt wschodni wisł wciąż w powietrzu, zastępuje go narazie „protokół” francusko-rosyjski, czyli gwarancja wzajemnej lojalności. Francja przysięga, że z ZSRR. nie łączy jej nic więcej... Być może... Dyplomacja polska bądź co bądź trwa w spokojnym oczekiwaniu dalszego wyjaśnienia stanu rzeczy, co do którego i inne mocarstwa mają poważne wątpliwości. **Stosunki polsko-francuskie poprawiają się znowu, między innymi dzięki wymianie myśli polskich i francuskich kombatanów. Tego rodzaju dialogi to nowy i bardzo słuszny czynnik polityczny. Tem bardziej, że nasi „kombatancl”, to właściwa Polska współczesna.**

Treść roku ubiegłego pod względem politycznym nie byłaby zupełna, gdyby nie wspomnieć o odwiedzinach premiera węgierskiego w Warszawie. Napsuły one niemało krwi — Małej Entencje. Ale jak długo pierwsze skrzypce w niej gra p. Benesz — sentymentu z tej strony nie mamy się co spodziewać.

Na pociechę stwierdzić możemy pogłębiające się coraz więcej rozumienie stosunków i wysiłków gospodarczych polskich — w Wielkiej Brytanji. Rozumiejają tam nawet, dlaczego nie palimy się zbyt do Paktu Wschodniego. I to jest także pewien sukces.

W. I. L.

Od Wydawnictwa

Poczynając od dnia 2 stycznia 1935, pismo nasze **nie będzie datowane o dzień naprzód**, lecz — zgodnie z niejednokrotnie wyrażanymi życzeniami naszych P. T. Czytelników i Klientów — **wszystkie numery wydawnictwa będą nosiły datę tego dnia, którego wychodzą z pod prasy.**

Zwyczaje noworoczne

Nowy Rok jest, jak i był oddawna, dniem składania sobie życzeń i powin-szowań.

Podług starego zwyczaju, jak powiada Z. Gloger, proboszcz po kazaniu win-szuje parafjanom Nowego Roku, a po nabożeństwie przyjmuje sam na pleban-nji życzenia od wszystkich i udaje się do kolatora, gdzie znów następują wzajemne powinszowania.

Ojcowie nasi dbali o życzenia nowo-rocne jak o ważną żywota sprawę, bo płynęły one z prostego, szczerzego serca i z sąsiedzkiego afektu.

Wiedzieli wszyscy, czego komu ży-czyć należy, a rozum, dowcip, grzecz-ność, cześć, wdzięczność, serce i zażyła przyjaźń, siliły się na wysłowienie ży-czeń.

Dawni Polacy witali się w dniu No-wego Roku słowami „Bóg Cię styka!”, co oznaczało polecenie opieć Wszech-mocnego.

Rolnicy obsypywali się owsem na znak pożądanego obfitości zbóż, a ci, którzy obchodzili domy innych z powinszo-waniem, nosili owies w rękawicy i na wszystkie rogi stołu sypali po szczypcie, aby tak całe stoły założone były chlebem w ciągu roku.

Dzieci i zakowię szkolni prawili ro-dzicom, dobroczyńcom i przełożonym powinszowania wierszem lub prozą po polsku i po łacinie, za co dostawali wy-

nagrodzenie w naturze, w cieście, miod-zie, słodyczach i wogóle w strawie, a nieraz i w gotowiznie.

Tak np. w rachunkach Króla Jego-mości Zygmunta Starego znajduje się rejestr wydatków noworocznych, w któ-rym jest wymienione: „panom wikarju-szom dano złotych 10, tatarom winszu-jącym złotych 30, żakom, grającym nie-miecką komedję grzywnę 1 i groszy 24.

Ostatni z Jagiellonów Zygmunt Au-gust rozdawał na Nowy Rok hojną kol-endę swym dworzanom i służbie.

O ulubionym trefnieniu Stańczyku dochowała się opowieść, że wypadłszy po zgonie króla z łask jego następcy na tronie, a młodego Zygmunta Augusta, nie dostał od niego na Nowy Rok żadnego upominku. Gdy przybyli na dwór z życzeniami senatorowie, Stańczyk chodził pośród nich smutny i głośno wzdychał. Zapytany o powód niezwy-kłej troski, odpowiedział zeicha ale tak, żeby król dostyszał.

— Dla mnie rok nie jest nowy, bo suknie mam stare.

Dobrotliwy król uśmiechnął się i ka-zał dać Stańczykowi nowy kontusz, zu-pan, pas i buty.

Magnaci i dostojnicy za przykładem króla też rozdawali swoim dworakom i krewnym nieraz wioski, konie, rzędy, pułhary, drogocenne pasy, szable, delje, podbite sobolami itd.

G.

Mocarstwa chcą podzielić między siebie Abisynję?

Londyński korespondent „Journal de Geneve” podaje pogłoskę o rzekomym istnieniu tajnego układu pomiędzy Anglią, Francją a Włochami w sprawie ewentualnego podziału Abisynji na trzy sfery wpływów. Zachodzi obawa, iż w

razie wniesienia sporu abisyńsko-włoskiego przed Ligę Narodów mogłaby wypłynąć sprawa istnienia tego układu. Z tych też względów rzekomo Włochy wahają się przekazać zatarg arbitrażowi.

Sprawa pokoju wymaga, aby Polska była silna

List otwarty kombatantów francuskich w odpowiedzi na list gen. Góreckiego

Paryż, 31. 12. (PAT). W odpowiedzi na list generała Góreckiego sekcja francuska FIDAC'u wystosowała do polskich kombatantów list otwarty.

Francuscy byli kombatanci podkreślają, że w liście generała Góreckiego stosownie do życzeń sprecyzowanych przez francuskich kolegów zostały streszczone wszystkie żale, pragnienia i nadzieje Polski, w której rządach byli kombatanci polscy biorą żywy udział. Polska może być słusznie dumna, że w ciągu 16 lat osiągnęła tak poważne rezultaty, stwarzając w kraju zniszczonym przez wojnę państwo dyscyplinowane, pełne zaufania we własne siły i posiadające zdrowe finanse. Pomimo swojego położenia geograficznego między Niemcami a ZSRR. Polska nie tylko była dość silna, aby się nie dać zgermanizować lub zsowietyzować, lecz doprowadziła do tego, że może z temi państwami traktować jak równa z równymi. Z tych sukcesów cieszyli się wszyscy przyjaciele Polski i pokoju, bo sprawa pokoju w Europie wymaga, aby Polska była silna.

„Trudno jednak zrozumieć — czytamy w liście — dlaczego ta słuszna duma Polaków jest tak wyłączna i tak podejrzliwa. Polacy skarżą się na to, że Francja ich nie zna, lecz częstokroć odmawiają wyjaśnień, pobudek swoich czynów i uważają nawet, że wyjaśnienia przyniosłyby im ujmę. Jeżeli jednak ktoś nie chce dać się poznać, to jest prawie równoznaczne z chęcią pozostania nieznanym. Równocześnie przeciwnicy polityczni i gospodarzy Polski starają się o to, aby ją przedstawić w niekorzystnym i często kłamliwym świetle. Dlatego byli kombatanci francuscy byli zmuszeni zaoferować tu swoją pomoc i starać się wyjaśnić tę sprawę opinii francuskiej.

Mało jest spraw czysto francusko-polskich, które możnaby zbadać, bez przestudjowania kwestyj, łączących się także z innymi krajami. Polska może być porównana do architekta, który buduje na wolnym terenie, Francja zaś musi przy budowie brać również pod uwagę wiele serwitutów. Polska powinna to zrozumieć i wiedzieć równocześnie, że Francja uważa sojusz francusko-polski za nienaruszalny i szczególnie cenny, przy udziale całokształtu czynników, składających się na ogólną politykę po-

koju. Sojusz francusko-polski jest nie tylko niezbędny dla utrzymania pokoju, lecz także ma swoje głęboko sięgające korzenie we wzajemnych uczuciach, tradycjach oraz wspólności ideałów. Między Polską i Francją nie zaszło nic takiego, co by miało charakter nieodwołalny. Francuscy byli kombatanci kończą swój list wyrażeniem nadziei, że ta wymiana listów przyczyni się do bliższego wzajemnego poznania obu krajów i zlikwidowania nieporozumień.

Z Kopenhagi do Sztokholmu udał się min. J. Beck

Kopenhaga 31. 12. (PAT). Poseł Rzpłitej Sokolnicki wydał wczoraj wieczorem na cześć ministra Becka i jego małżonki przyjęcie, w którym wzięli udział przedstawiciele rządu, wojskowości, i sfer politycznych.

Kopenhaga 31. 12. (PAT). P. minister Beck wyjechał wczoraj o godz. 11 do Sztokholmu w towarzystwie małżonki i zastępcy dyrektora gabinetu Sokołowskiego.

Malmo 31. 12. (PAT). O godz. 12.35 przybył z Kopenhagi do Malmo p. minister Beck w towarzystwie małżonki i zastępcy dyrektora gabinetu Sokołowskiego. O godz. 14.22 państwo Beckowie wyjechali do Sztokholmu w towarzystwie posła Romana i jego małżonki.

Paryż, 31. 12. (Tel. wł.). „Figaro“ donosi w depeszy z Warszawy, że minister Beck, który bawi obecnie na wywczasa-

sach świątecznych w Danii, uda się prawdopodobnie wprost z Kopenhagi do Paryża.

Medal dla Mussoliniego z okazji spuszczenia na wodę MS Piłsudski

Rzym 31. 12. (PAT). Ambasador R. P. Alfred Wysocki przyjęty był przez Mussoliniego, z którym odbył dłuższą rozmowę oraz wręczył mu medal wybitny przez towarzystwo Gdynia—Ameryka z

okazji wodowania statku „Piłsudski“. Na medalu widnieją napisy: „19 grudnia 1934 — Piłsudski“ oraz „Przez morze do rozkwitu Polski“.

Statek „Poznań“ wyruszył do Liberji

Dnia 28 bm. staraniem Ligi Morskiej i Kolonjalnej wyruszył w podróż do Liberji statek Żegluga Polskiej „Poznań“, zabierając 1.920 ton towaru, głównie soli, cementu, wyrobów żelaznych i manufaktury.

Na pokładzie statku odpiętno również trzech przedstawicieli L. M. i K. celem nawiązania stosunków handlowych z republiką murzyńską Liberji.

W pożegnaniu s/s „Poznań“, który jak wiadomo odszedł do Liberji zamiast będącej w remoncie „Elemki“ wzięli udział pp. Dyrektor Departamentu Morskiego inż. L. Możdżeński, Wicekomisarz Rządu m. Gdyni inż. Szaniawski, przedstawiciel Urzędu Morskiego nac. walewski, Kapitan Portu w Gdyni Kański, oraz przedstawiciele Ligi Morskiej i Kolonjalnej w osobach dyr. Czermińskiego, prez. Rumla, inż. Gierdziejewskiego i Maracewicza.

WINIARNIA — RESTAURACJA

B-cia E. i F. Seydel i S-ka w Gdyni

składając wszystkim swoim Szanownym Gościom

Zyczenia Noworoczne

10442

poleca się nadal łaskawej pamięci

14 wyroków śmierci

Rozstrzelanie zabójcy Kirowa i jego 13 towarzyszy

Londyn, 31. 12. (PAT). Z Moskwy donoszą, że ogłoszono tam komunikat urzędowy o wykonaniu 14 wyroków śmierci w tej liczbie na Nikołajewie, zabójcy Kirowa. Komunikat sowiecki oświadcza, że rozstrzelani należeli do tajnego ugrupowania kontrrewolucyjnego, działali na rzecz interwencji zbrojnej obcych państw a Nikołajew odwiedzał jednego z konsułów w Leningradzie i wziął od niego 5 milionów rubli.

Moskwa, 31. 12. (PAT). Agencja Tass donosi z Leningradu: Dnia 28 i 29 bm. kolegium wojskowe najwyższego trybunału ZSRR rozpatrywało sprawę Nikołajewa i jego współników, oskarżonych o zorganizowanie i dokonanie zamachu na Kirowa. Ustalono, że tajna grupa terrorystyczna, kontrrewolucyjna, w skład której wchodziły oskarżeni utworzona została w Leningradzie z dawnych czynnych członków antysowieckiej grupy zinojewowskiej. Na czele tej grupy znajdowała się organizacja zwana ośrodkiem leningradzkim, której członkami byli Szatskij, Rumiancew, Mandelstam, Miasnikow, Lewin, Sosickij i Nikołajew. Aktywność tej grupy kontrrewolucyjnej wzrosła się specjalnie w latach 1933/34, gdy po całkowitem utraceniu nadziei na poparcie szerokich mas grupa postanowiła zastosować metody terroru, starając się przy pomocy zamachów, skierowanych przeciwko przedstawicielom władz sowieckich zdeorganizować kierownictwo rządowe ZSRR i w ten sposób doprowadzić do zmiany obecnej polityki w duchu hasel, głoszonych przez zwolenników Zinojewowa i Trockiego. Ustalono, że grupa ta po straceniu nadziei na zrealizowanie swoich zbrodniczych planów jedynie przy pomocy aktów terrorystycznych wewnątrz kraju liczyła bezpośrednio na zbrojną interwencję państwa obcego. Z polecenia tej grupy Nikołajew odwiedzał kilkakrotnie pewnego konsula obcego państwa, z którym omawiał ewentualną formę tej pomocy i od którego otrzymał 5 milj. rubli na potrzeby grupy terrorystycznej. Stwierdzono również iż oskarżeni uczestnicy tej grupy, stosując się do otrzymanych instrukcji, przygotowali i dokonali dn. 1 grudnia w Leningradzie w gmachu dawnego Instytutu Smolnego pod bezpośrednim kierownictwem ośrodka leningradzkiego zamach, zakończony morderstwem Kirowa. Kolegium uznało, że wszyscy oskarżeni winni są dokonania zbrodni, przewidzianej w art. 58 paragr. 8 i art. 58 paragr. 11 Kodeksu karnego i stosując się do decyzji centralnego komitetu wykonawczego ZSRR z dn. 1 grudnia, skazali Nikołajewa, Kotolynowa, Szatskiego, Rumiancewa, Mandelstama, Miasnikowa, Lewina, Sosickiego, Juskina, Sokołowa, Zwiedzowa, Antonowa, Chanika i Tołmazowa na karę śmierci przez rozstrzelanie z jednoczesną konfiskatą majątków. Wyrok został wykonany.

Przy niedostatecznej funkcji kiszek, cierpieniach wątroby i dróg żółciowych, styłości i artretyzmie, katarze żołądka i jelit, opuchlinie grubej kiszki, cierpieniach odczynu naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa szybko usuwa objawy zastoinowe i bóle w podbrzuszu.

POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU

P. T. Szanownej Klienteli życzy

GDYŃSKA SZKLARNIA

10448 Właśc. KAROL KLEIN
GDYNIA, ul. Ant. Abrahama. Tel. 16.26

Flota jakiej dotąd nie widziano Demonstracyjne manewry amerykańskie

Londyn 31. 12. (PAT). Z Waszyngtonu donoszą: W chwili, kiedy Japonja wypowiedziała traktat waszyngtoński, dowódca floty Stanów Zjedn. ogłosił plan wielkich manewrów floty amerykańskiej. Manewry te odbędą się latem 1935 r. na Pacyfiku. Weźmie w nich udział niewidziana dotychczas nigdy armada pod jednolitem dowództwem, złożona ze 177 okrętów, 477 samolotów, sterowca, 4 awjomelek i 55.000 marynarzy wraz z oficerami.

Samobójstwo powstańca

Paryż, 31. 12. (PAT). Z Madrytu donoszą: Jeden z przywódców ruchu powstańczego deput. Menendez, przebywający w więzieniu w Oviedo usiłował popełnić samobójstwo, rzucając się z okna na podwórze więzienia. Stan jego jest bardzo ciężki.

Konfiskata „Journal“ i „Matin“ w Berlinie

Paryż 31. 12. (PAT). Donoszą tu z Berlina, że „Journal“ i „Matin“ zostały skonfiskowane natychmiast po nadejściu transportu gazet do Berlina.

Amerykański parowiec na mieliźnie u ujścia Elby

Hamburg, 31. 12. (tel. wł.). Amerykański parowiec pasażerski „Washington“ najechał w piątek wieczorem podczas mgły u ujścia Elby w pobliżu latarni pływającej „Elbe II“ na mieliżnę. Po kilku godzinach, gdy woda się podniosła, udało mu się spłynąć z mieliżny o własnych siłach.

Katastrofa kolejowa na wyspie Tasmanji

Londyn, 31. 12. (tel. wł.). Z Hobart na wyspie Tasmanji donoszą, że w pobliżu miasta Wyneyard wykoleił się wskutek podmycia szyn przez długotrwałe deszcze pociąg pasażerski i stoczył się do kanału. Jedna pasażerka została zabita, 13 innych podróżnych odniosło ciężkie rany.

Kalifornia okryta całunem śnieżnym

Nowy Jork, 31. 12. (tel. wł.). W górach Kalifornii spadły ostatnio olbrzymie masy śniegu. Śnieżnica zaskoczyła między innymi sześć osób w ustronny domku myśliwskim w odległości 20 mil od miasta Suzanville i odcięła je od świata. Zanim zauważono ten wypadek, upłynęło kilka dni. Na ratunek zasypany przez śnieg pospieszyła specjalna ekspedycja ratunkowa, której po długotrwałych wysiłkach przy użyciu pługów śnieżnych, udało się wreszcie dotrzeć do zasypianych. Znalezione ich w stanie oplakany, wycieńczonych głodem i napół zmarzniętych.

Całus kadeta

Cała Ameryka bawi się przygodą młodego wojaka

Nowy Jork, 31. 12. (tel. wł.). Cała Ameryka bawi się przygodą, jaka spotkała pewnego młodego wojaka. Kadet Szk. Morskiej w Annapolis, Thomas Wilson, wracając z domu z urlopu, pożegnał się czule na dworcu kolejowym z odprowadzającą go narzeczoną długotrwałym i mocnym pocałunkiem. Zgorszyło to kilku purytańskich podróżnych, którzy, dowiedziawszy się nazwiska kadeta, zawiadomili o jego „niestosownym“ zachowaniu się komendanta Szkoły. W wyniku tego oryginalnego doniesienia biedny Kadet skazany został przez sąd wojskowy na dwa tygodnie aresztu, ponieważ „przyszły oficer nawet przy całowaniu powinien okazywać wielką powściągliwość“.

253 ofiar mrozów

w zachodnich stanach Ameryki

Nowy Jork, 31. 12. (tel. wł.). Fala niebywałego zima, jaka ogarnęła środkowe i zachodnie stany, pozbawiła życia 253 ofiary, w tej liczbie około 60 dzieci. Władze nagwałt budują tymczasowe schroniska oraz palą ogniska na ulicach i placach miast, by uchronić od skutków strasznego mrozu licznych bezdomnych.

Każdy obywatel Saary ma prawo być zwolennikiem separatyzmu

Doradca niemieckiego frontu gospodarczego skazany za obrażę prezesa kolei sarskich

Najwyższy Trybunał Plebiscytowy wydał wyrok w politycznym procesie, wytoczonym przez komisję rządzącą doradcę gospodarczemu frontu niemieckiego dr. Savelkoulowi o obrażę prezesa kolei saarskich Nicklausa, któremu oskarżony zarzucił w prasie, że przez zakazanie wymiany marek niemieckich w urzędowych kolejowych kantorach wymiany wspomagał propagandę przeciw przyłączeniu Saary do Niemiec, przez co dopuścił się nadużycia władzy. Prokurator domagał się skazania oskarżonego, wskazując na to, że Nicklaus nie miał obowiązku stosowania rozporządzeń dewizowych Banku Rzeszy, jak również na to, że określenie „separatysta“ ma charakter obraźliwy. Każdy obywatel Saary ma prawo być zwolennikiem status quo, którego utrzymanie stanowi jedną z alternatyw plebiscytu.

Obronca oskarżonego prof. Grimm w wielkiej mowie politycznej dowodził, że akcja na rzecz utrzymania status quo zmierzająca do oderwania Saary od Rzeszy i służąca tradycyjnej polityce francuskiej, która próbowała w swoim czasie oddzielić Niemiec Nadrenję, a obecnie próbuje odłączyć Saarę. Propaganda za status quo jest propagandą separatystyczną i dalszym ciągiem akcji separatystycznej nadreńskiej. Trybunał plebiscytowy, mimo to uznał winę Savelkoulowi i skazał go za obrażę i roznieśwanie uwłaczających plotek na grzywnę 4.000 franków.

Nowe uprawnienia inspekcji pracy w sądach pracy

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 1935 r. nowego prawa o sądach pracy, inspekcja pracy uzyskuje prawo samodzielnego popierania oskarżenia obok prokuratora i prawo zapowiadania kasacji. Prawo zapowiadania kasacji przysługuje obok prokuratora głównemu inspektorowi pracy, lub jego zastępcy.

W uroczystym dniu Nowego Roku 1935 wszystkim P. T. Prenumeratorom, Czytelnikom i Przyjaciołom naszych wydawnictw składa serdeczne życzenia

DOSIEGO ROKU!

Redakcja i Administracja

Miljon zł

10357
w roku 1935
życzy wszystkim swoim Klientom
Kolektura BILLERT, Toruń

Szanownym Klientom
serdeczne życzenia noworoczne
składa
Polski Przemysł Włókienniczy
APOLINAR SCHMALHOFER
Gdynia, przy Dworcu 10444

Wszystkim P. T. Szanownym Klientom życzy
najpomysłniejszego Nowego Roku
Fabryka Stempli i Szyldów oraz Zakład Grawerski
Eugenia Bogusławska
GDYNIA, ulica Abrahama 1. Telefon 13-31

Swe P. T. Klienteli zasyła najlepsze
Zyczenia Noworoczne
Cukiernia Ziemiańska
GDYNIA, Świętojańska 53. Tel. 28-71

Trup na torze kolejowym

Dn. 28 grudnia o godz. 7,30 rano pociąg pociąg nr. 601 przejechał w pobliżu dworca kolejowego w Miłobądzu pow. tczewskiego jakąś kobietę. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Jak się okazało, była to 38-letnia Małgorzata Janicka, zam. w Suchostrzygach. Przyczyn tragicznego wypadku dotychczas nie zdołano ustalić.

W kilku wierszach

Według doniesień prasy niemieckiej, do Związku Obrony Przewodniczej Rzeszy należy około 5 MILIONÓW CZŁONKÓW. Związek Obrony Przewodniczej utrzymuje 2100 czynnych szkół Obrony Przewodniczej, w których wyszkolenie prowadzi 9000 instruktorów. Staremiem Związku zbudowano 7.000 nowych schronów.

3 stycznia, jak podaje „Oeuvre“, ZAKŁADY CITROENA ZOSTANĄ CZĘŚCIOWO URUCHOMIONE. W dniu tym 5.000 robotników podejmie pracę. Reszta robotników zostanie zatrudniona w miarę uruchomienia innych działów do 10 lub 12 stycznia. Zakłady Citroena produkować będą od 3.000 samochodów na miesiąc.

Morskie przedsiębiorstwa ratunkowe — francuskie i zagraniczne, które brały udział w akcji ratunkowej PAROWCA „ATLANTIQUE“, wniosły do trybunału handlowego w Bordeaux skargę przeciwko towarzystwu ubezpieczeniowemu, domagając się wypłacenia 10 miljon. fr. za uratowanie parowca od zupełnego zniszczenia.

Agencja Havasa donosi z Moskwy: Według krążących tu pogłosek, ZINOWJEW I KAMENIEW wyjechali 27 bm. do miejsca zesłania. Oficjalnego potwierdzenia lub zaprzeczenia tej wiadomości nie można uzyskać.

Przewodniczący parlamentu perskiego Dawar postawił wniosek o dodanie do nazwiska obecnie panującego szacha Rezy Pahlevi, PRZYDOMEK „WIELKI“. Wniosek przyjęto jednogłośnie.

10-letni podrzutek omal, że nie zamarł na ulicy

Przedwczoraj jeden z mieszkańców Gdyni znalazł na ulicy zapłakaną i trzęsącą się z zimna dziewczynkę, którą zaprowadził do szpitala SS. Miłosierdzia. Głodna i zziębnięta dziewczynka, która błądziła sama po ulicach miasta, znalazła się w bezpiecznym schronisku, opowiedziała ze łzami w oczach Siostrom, o swojej strasznej tragedji.

Opuszczone dziecko ma 10 lat i nazywa się Helena Pufal. Do Gdyni przyby-

ła z matką aż z Aleksandrowa. Po kilkugodzinnem błakaniu się po mieście, matka pozostawiła ją w bocznej uliczce, poczem sama oddaliła się w niewiadomym kierunku.

Mała Helenka spędziła noc w jakiejś bramie i omal, że nie zamarła na śmierć. Obecnie dziewczynka znajduje się pod opieką SS. Miłosierdzia, zaś policja wszczęła poszukiwania za wyrodną matką.

Wszystkie wozy muszą mieć hamulce

Wszystkie pojazdy zaprzęgowe, utrzymywane w celach zarobkowych dla przewozu ciężarów i osób, z wyjątkiem pojazdów osobowych nie więcej niż na 4 miejsca, winny być zaopatrzone w hamulce.

Ponieważ dotychczas jeszcze nie wszystkie pojazdy zaprzęgowe, używane dla celów zarobkowych, zostały zaopatrzone w hamulce, przeto Komisarjat Rządu wyznacza ostateczny termin zaopatrzenia wszystkich wymienionych pojazdów w hamulce, któreby mogły być wprawione w ruch bezpo-

średnio z siedzenia woźnicy do dnia 15 stycznia 1935 roku.

Niezastosowanie się do powyższego spowoduje ukaranie winnych w myśl ustawy z 7. 10. 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656).

Do hamowania wozów zabrania się używać łańcuchów, haków lub innych przyrządów, któreby niszczyły drogę. Wyjątkowo urządzenia takie mogą być używane podczas gołoledzi.

Dosiego Roku

życzy Szanownym Klientom i Odbiorcom firma

Józef Wikaryjczyk, Gdynia, Świętojańska 14, telefon 1819.
10327 Handel win i wódek

Kolektura Loterii Państw. Nr. 1145. Sklep Wyrobów Tytoniowych i przyborów dla palaczy oraz Rejonowa Hurtownia Tytoniowa Zw. Stow. Ociemniałych żołnierzy

WEJHEROWO

Kronika

— **Dyżur aptek.** Nocny dyżur pełni Apteka Zielona przy ul. Sobieskiego i Apteka pod Orlem, pl. Wejhera.

— **Dyżur lekarski** pełni w poniedziałek p. dr. Janowicz, we wtorek p. dr. Spors, w środę p. dr. Taper.

— **Biuro LOPP** mieści się w Starostwie Morskiem w referacie wojskowym. Petentów przyjmuje się od godz. 9—13.

— **Biblioteka TCL** otwarta w poniedziałki, w środy i piątki od godz. 16—18.

ZYCZENIA NOWOROCZNE DLA PANA PREZYDENTA RP, RZĄDU I MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Życzenia noworoczne dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu i Marszałka Piłsudskiego, przyjmować będzie Starosta Morski w dniu 1 stycznia 1935 r. o godz. 12 w dużej sali Rady Powiatowej (Starostwo) od władz, naczelników urzędów, duchowieństwa, przedstawicieli instytucji publicznych, gospodarzy, stowarzyszeń, organizacji społecznych, prasy i obywatelstwa.

Z miasta

— **Wieczór sylwestrowy.** Staraniem Rodziny Urzędniczej odbędzie się 31 bm. w apartamentach Starosty Morskiego wieczór sylwestrowy dla członków Rodziny Urzędniczej i zaproszonych gości. Wyborowa orkiestra, własny bufet i szereg niespodzianek przygotowanych przez Komitet, dają gwarancję wesołego i miłego spędzenia wieczoru sylwestrowego.

— **Łańcuch składkowy na gwiazdkę dla sierót.** W dalszym ciągu łańcucha składkowego złożył p. Rozinke Jan 5 zł, wzywając pp. Lemkę Józefa, Lemkę Pawła i Lemkę Alberta. Wszystkich ofiarodawców oraz

wzewanych do łańcucha prosimy o składanie zaofiarowanych datków do Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu morskiego, na konto „Gwiazdka dla sierót“.

— **Pan Prezydent Rzplitej ojcem chrzestnym bliźniąt.** Pan Prezydent Rzeczypospolitej wyraził swoją zgodę na wpisanie swego nazwiska do ksiąg metrykalnych jako ojca chrzestnego dla 6 i 7-go syna (bliźniąt) Józefa i Jana Pawłaka z Niepoczęcia pow. morski, przekazując im książeczki oszczędnościowe po 50 zł z odpowiednią dedykacją.

— **Wypadek samochodowy.** Na szosie w Orłowie Morskiem wydarzył się wypadek samochodowy podczas mijania autobusu M. T. K., wskutek czego samochód prowadzony przez Marczewskiego uległ uszkodzeniu. — Ofiar ani kontuzji nikt nie odniósł.

Podobny wypadek wydarzył się również na szosie koło Orłowa Morskiego przy wymijaniu samochodu furmanki, gdzie wskutek gołoledzi kierowca nie zdołał zatrzymać na czas wozu. Wypadku w ludziach nie było.

— **Pobicie.** Pan Weisło z Małego Kacka zgłosił się na posterunku, że został napadnięty i pobity przez Łanieckiego Leona. Sprawcę zaopiekowała się policja.

— **Podziękowanie.** Zarząd Stowarzyszenia Rodziny Wojskowej składa tą drogą serdeczne podziękowanie zastępcy dowódcy Baonu Morskiego p. mjr. Dmochowskiemu, za życiowe poparcie imprez urządzanych przez Rodzinę Wojskową.

— **Osobiste.** Zarządzeniem Starostwa Krajowego został przydzielony do Krajowych Zakładów Opieki Społecznej p. dr. Milewski, który objął obowiązki stałego lekarza.

— **Doniesienie policyjne.** Znalaziono teczkę skórzaną, którą można odebrać w biurze Zarządu Miejskiego pokój 9.

PUCK

— **Dyżur aptek.** Nocny dyżur pełni apteka Bałtycka, przy ulicy 10-tego Lutego róg Szkolnej, tel. 76.

— **Z życia L. M. i K.** Na ostatnim posiedzeniu Zarząd L. M. i K. pod przewodnictwem prezesa kpt. Herberta Heybowicza postanowiono w dniu 5 stycznia 1935 urządzić „Wielką zabawę taneczną“ w salach Domu Kuracyjnego o godz. 20-tej (8-mej wieczorem). Wstęp na zabawę dla panów 1,45 zł., dla pań 0,95 zł. oraz za okazaniem zaproszenia.

Z życia junaków Obozu Pracy Wielkiej-Wsi

W numerze 294 „Gazety Morskiej“ dnia 28 grudnia 1934 r., umieszciliśmy artykuł z życia junaków w Ośrodkach Pracy w ogóle. Dziś przejdziemy do życia ośrodka pracy, który obozuje w Wielkiej-Wsi powiatu Morskiego tuż nad brzegiem Morza. Ośrodek ten liczy 100 ludzi, są to chłopcy jak we wszystkich ośrodkach pracy wieku od lat 16 do 21. Siłami kierowniczymi tego środowiska są: Intendent środowiska pan Morawski Józef oraz instruktor wychowania obywatelskiego pan Powroźnik Kazimierz. Praca w tym środowisku wrę w całej pełni. Junacy podzieleni są na dwie grupy, z których jedna pracuje nad niwelacją parku narodowego imieniem „Derdowskiego“, oraz druga przygotowuje teren na półwyspie Helskim pod mającą się rozpocząć budowę wielkiej autostrady. Piaca dzienna junaka w tym środowisku jest następująca: każdy junak zarabia dziennie 50 gr., dostaje mieszkanie, umundurowanie oraz wyżywienie, dodatkowo zapłatę junaka stanowi jeszcze kwota 5.00 zł. miesięcznie, która nie jest oddawana do ręki junaka lecz składana na książeczkę oszczędnościowej P. K. O. na jego konto. Praca dzienna junaka nad niwelacją trwa 6 godzin dziennie, resztę czasu junacy spędzają na wykładach wychowania obywatelskiego, ćwiczeniach gimnastycznych i przysposobienia wojskowego oraz ulubionej przez wszystkich junaków dowolnej zabawie w świetlicy. Panuje tu ruch i wesołość — jedno tylko przegniebienie junaków i społeczeństwo — ci młodzi rycerze pracy jak i ich wychowawcy zakwaterowani są w pensjonacie Bałtyk. Pensjonat ten jest nie opalany, gdyż jako mieszkanie przeznaczone dla leśników nie posiada żadnych pieców, a tem samem zimno i wilgoć daje się ogromnie we znaki biednemu junakowi, tembardziej, że teraz podczas mrozu junacy z powietrza wracają zmarznięci i chcieliby choć trochę ciepła pod dach, a tu gorzej jeszcze jak na dworze, mało tego, pensjonat ten dla tylu ludzi jest bardzo ciasny i niewygodny. Władze nadzorujące winny się zająć warunkami mieszkaniowymi junaków, gdyż i oni nie tracą nadziei, że przetrwają pod warunkami mieszkaniowymi, jeśli to nastąpi, to wtedy i praca będzie wydajniejszą i duch junaka zagrzany będzie miłością do władz swoich przełożonych, znikną wtedy narzekania i rozpocznie się praca z radością ducha.

Jeśli chodzi o pracę świetlicy dość wspomnieć, że ośrodek ten w dniu 26 grudnia 1934 r. wystawił w Pucku komedję 2-aktową p. t. „Jak kapral Szczapa dostał się do raju“, sztuka ta odegrana przez junaków wypadła bardzo dobrze, wyczuwało się ile starania i pracy włożyli junacy aby wywiązać się ze swego zadania jaknajlepiej. Rolę tytułową grał junak drużynowy Tadeusz Warda, por. z-ca drużynowego Nowacki Bolesław; jako nadprogram przedstawiono wesołe życie obozowe „Raport na ćwiczeniach“, gdzie zgra grał junak Piatrasik Bolesław oraz sierz. Kozłowski Władysław. Inicjatorem i Reżyserem tej sztuki był również junak świetlicowy Żelski. Po przedstawieniu urządzono zabawę na której bardzo zgodnie i w miłym nastroju spędzono czas do samego rana. Oto jeszcze jeden dowód z jak wielką chęcią Ośrodek pracy Wielkiej-Wsi bierze się do pracy świetlicowej.

— Krótkoterminowa kursa dla dorosłych

krawieczyny, trykotarstwa artystycznego, koronkarstwa i gotowania odbywać się będą dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych, w Państwowej Szkole Zawodowej Żeńskiej, Toruń, Strumykowa 4. Początek kursów 16 stycznia 1935 roku. Wpisy na kursa przyjmują się codziennie od 16—18.

— **Wpisy na II półrocze roku szkolnego** na dział gospodarstwa domowego, przygotowujący samodzielnie pomocnicze gospodarstwa domowego, zarządzające pensjonatami i gospodarstwami, przyjmuje Dyrekcja Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej, Toruń, Strumykowa 4, codziennie od 9—14 i 16 do 18-tej.

Nadszedł czas przemeldowań i wpisów

pamiętaj, że dziecko polskie musi chodzić do polskiej szkoły

**wtorek
1
stycznia**

Kalendarzyk rzym.-kat.
Poniedziałek: Sylwester — Wtorek: Nowy Rok

DYŻUR LEKARZY.

— **Dyżur lekarzy w Nowy Rok. W Gdańsku:** Dr. Frumkin, Altstaedischer Graben 58, tel. 26436; dr. Koczyński, I Damm 22-23, tel. 28481; dr. Kielinger, Langer Markt 39, tel. 24180 (akuszer); dr. Preuss, Holzmarkt 18, tel. 25805; dr. Wronski, Holzmarkt 15, tel. 23719 (tylko dla położnic). — **We Wrzeszczu:** Dr. Unrau, Adolf Hitlerstr. 30, tel. 42419 (akuszer); dr. Sturnhofel, Adolf Hitlerstr. 101, tel. 42003. — **W Oliwie:** Dr. Zamek, Kronprinzenalle 5, tel. 45083. — **W Nowym Porcie:** Dr. Byczkowski, Oliværstr. 8, tel. 35288.

KRONIKA KOŚCIELNA.

— **Nabożeństwa polskie w Sylwestra i Nowy Rok. W kościele Chrystusa Króla w Gdańsku:** W Sylwestra o godz. 19 nieszpory z kazaniem i uroczystym Te Deum, w Nowy Rok o godz. 8.30 cicha msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15.30 nieszpory. — **W bazylice św. Mikołaja w Gdańsku w Nowy Rok:** O godz. 11.30 msza św. i kazanie. — **W kościele św. Stanisława we Wrzeszczu:** W Sylwestra o godz. 18 uroczyste nabożeństwo dziękczynne z wystawieniem Najśw. Sakramentu, kazaniem i procesją, w Nowy Rok o godz. 8 cicha msza św., o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15.30 nieszpory. — **W kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w Nowym Porcie:** W Sylwestra o godz. 17 uroczyste nabożeństwo dziękczynne z wystawieniem Najśw. Sakramentu, kazaniem i procesją, w Nowy Rok o godz. 10 suma z kazaniem, o godz. 15 nieszpory.

Ruch towarzystw

— **Baczność członkowie filii Gdańsk — D. Miasto Zw. Polaków!** Zebranie zapowiedziane na 3 stycznia 1935 r. nie odbędzie się. Termin przyszłego zebrania filija poda do wiadomości w najbliższym czasie.

— **Następne lekcje śpiewu dla członków chóru „Cecylja”** odbędą się w dniu 4 i 5 stycznia 1935 r. w Polskim Konserwatorium, gmach poddyrekcyjny, Olivaertor punktualnie o godz. 20. Przybycie wszystkich członków jest konieczne. Zarząd.

— **Walne zebranie placówki Sopoty Tow. b. Wojaków** odbędzie się we wtorek, 8 stycznia 1935 r. o godz. 19 w Domu Polskim przy ul. Bissenhardta. Na porządku obrad m. i. wybór nowego zarządu oraz inne bardzo ważne sprawy, wobec czego punktualnie przybycie wszystkich członków konieczne. Goście i sympatycy mile widziani.

Z miasta i okolicy

— **„Aprovizacja Gdańska w produkty polskie”.** Na posiedzeniu grupy V. handlowców i bankowców Polskiego Zrzeszenia Pracy, które odbędzie się w piątek, 4 stycznia 1935 r. w poczekalni I klasy restauracji dworcowej w Gdańsku, wygłosi p. radca Rogoyski wykład na temat „Aprovizacja Gdańska w polskie produkty żywnościowe”.

— **Wielki bal Polskiego Czerwonego Krzyża,** stanowiący jedną z czołowych imprez polskiego życia towarzyskiego w Gdańsku, odbędzie się dnia 12 stycznia 1935 r. w górnych salach hotelu „Danziger Hof”.

— **Przewidywany przebieg pogody.** W poniedziałek zachmurzenie duże, miejscami drobny opad śnieżny, umiarkowany mróz.

— **Dyżur nocny lekarzy w Gdańsku.** — Dnia 31 grudnia 1934 r. dr. Rudolph, Vorstaedischer Graben 41, i dr. Werwath, Grosse Wollwebergasse 28, tel. 25615; dnia 1 stycznia 1935 r. dr. Siegmund, Elisabethwall 5, tel. 22020 i dr. Stecher, Breitgasse 15, tel. 21125.

Streiter na wolności

Przebywający od kilku dni, na podstawie nakazu aresztowania, w więzieniu śledczym b. szef biura prasowego Senatu za prezydentury Dr. Rauschninga, został onegdaj wypuszczony na wolność.

Po aresztowaniu Streitera i przewiezieniu go z aresztu ochronnego do więzienia śledczego wniósł adwokat jego do sądu protest przeciw zastosowaniu aresztu. Wydział Karny Sądu Okręgowego protest ten uwzględnił. Na skutek wniesionej przez prokuratora apelacji sprawę rozpatrywał ostatnio Sąd Najwyższy zatwierdzając orzeczenie Sądu I instancji, znoszące areszt śledczy.

Eksport węgla przez port gdański

Zmniejszenie się eksportu węgla polskiego przez port gdański wywołało w gdańskiej prasie niemieckiej pewien oddźwięk i komentarze.

Zmniejszenie się eksportu węgla miejscowego

wa prasa niem. tłumaczy jako następstwo zawarcia umowy węglowej między Polską a Anglią.

Życzenia J. E. Kardynała Prymasa Polski dla Polonii gdańskiej

J. E. Ks. Kardynał Dr. Hlond — Prymas Polski nadesłał na ręce Macierzy Szkolnej życzenia noworoczne dla Polonii gdańskiej.

„Drogi Rodakom życzenia obfitych łask Bożych w Nowym Roku.”

X. Dr. August Hlond
Prymas Polski.

Piękna uroczystość gwiazdkowa Towarzystwa Polek w Gdańsku

W tych dniach odbyła się w gustownie przybranej sali parafialnej kościoła Chrystusa Króla w Gdańsku uroczystość gwiazdkowa miejscowego Towarzystwa Polek, przy licznych udziale członkini.

Uroczystość zagała prezesa p. Antonina Czyżewska, witając patrona Tow. ks. prob. Rogaczewskiego, ks. wik. Szymańskiego, oraz przybyłych gości. Następnie wygłosił ks. prob. Rogaczewski przemówienie okolicznościowe, poczem łamano się opłatkami, składając sobie wzajemne życzenia. Zebrane dzieci odśpiewały szereg kolend

oraz wygłosiły kilka deklamacji.

Przewodniczącą p. Czyżewska wygłosiła przemówienie, skierowane do dzieci, które obdarowano słodyczami, oraz książkami, ofiarowanymi przez Polski Czerwony Krzyż.

Oprócz tego obdarzono 20 biednych dzieci podarkami, na które składały się: ciepła bielizna, garderoba itd., nadesłane przez oddział lwowski Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Odśpiewaniem kolend zakończono tę piękną uroczystość gwiazdkową.

Rozwój oddziału Polskiego Zrzeszenia Pracy w Sopotach

W tych dniach odbyło się w Sopotach roczne walne zebranie tamtejszego oddziału P. Z. P. Nadspodziewany wielki udział członków w zebraniu świadczy o całkowitem zaufaniu i poparciu, jaką się cieszy organizacja ta w Sopotach.

Zebraniem kierował sekretarz p. Bork, który też zdał sprawozdanie roczne ze swej działalności.

Marszałkiem walnego zebrania wybrano jednogłośnie wiceprezesa Zarządu Głównego

go p. Franciszka Olszewskiego.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdań dokonano wyboru nowego Zarządu. Przewodniczącym Oddziału P. Z. P. wybrano przez aklamację p. Małach, zastępcą p. Edmunda Stanisławskiego, sekretarzem Aleksandra Ploetza, zastępcą Jona Glonkę, skarbnikiem Zientza.

Po omówieniu i przedyskutowaniu szeregu spraw natury ogólnej, zamknięto zebranie odśpiewaniem Pierwszej Brygady.

Z życia Klubu Wioślarskiego

W ub. sobotę wieczorem odbył się w hotelu Continental poraż pierwszy opłatek Klubu Wioślarskiego. Na zaproszenie Zarządu przybyli również reprezentant Związku Polaków p. inż. Mańczyk, przedstawiciel Polskiej Rady Sportowej p. Klemensiewicz, prezes Klubu Sportowego „Gedania” p. Stankowski oraz przedstawiciel „Gazety Gdańskiej” p. redaktor Grimsman.

Prezes Klubu Wioślarskiego radca p. Weyers zagał uroczystość i powitał gości oraz licznie zebranych członków, podkreślając, że jest to pierwszy opłatek, urządzony przez Klub Wioślarski, który wychodzi z założenia, że po usilnych staraniach w kierunku przystąpienia i utworzenia dobrych załóg wioślarskich, rozbudować należy zewnętrzne życie organizacyjne i towarzyskie. Klub Wioślarski powinien zająć odpowied-

nie miejsce w pracy społeczeństwa polskiego na terenie W. M. Gdańska. Wyrażając w końcu prośbę, aby w przyszłości również pracowano intensywnie w klubie, złożył wszystkim członkom najserdeczniejsze życzenia na rok przyszły, poczem nastąpiło łamanie się opłatkami. Zebrani wioślarze odśpiewali szereg kolend i pieśni nastrojowych i udowodnili, że są nie tylko wioślarzami, ale i dobrymi śpiewakami. Podczas uroczystości przemawiali jeszcze w imieniu Związku Polaków p. insp. Mańczyk, z ramienia Klubu Sportowego „Gedania” prezes p. Stankowski, w imieniu Rady Sportowej p. Klemensiewicz i wreszcie sekretarz Klubu Wioślarskiego p. Włóczęwski.

Podczas uroczystości panował niezwykle serdeczny nastrój.

Przed plebiscytem w Zagłębiu Saary

U góry — przyjazd wojsk szwedzkich do Saarbruecken. U dołu — przemarsz wojsk włoskich przez ulice Saarbruecken.

Choinka żołnierza polskiego na Westerplatte

Gdy wszyscy zasiedliśmy przy stole wigilijnym, łamiąc się opłatkami i wzajemnie sobie składając życzenia, twardy obowiązek służby postawił na posterunkach tych, którzy, na wzór kresowych gniazd zbrojnych, co pilnie strzegły części Rzeczypospolitej, pełnią ogromnie odpowiedzialną służbę na półwyspie, stanowiącym wyłot do Bałtyku. Ten odciniek W. Miasta dźwierży w swych rękach żołnierz polski.

Zaloga to nieliczna, chłopcy młodzi,

dumni z posterunku, na których postawił ich rozkaz. Pamiętaliśmy o nich w czasie wigilji, i kiedy łamaliśmy się opłatkami myśli nasze biegły ko nim.

Tegoroczna uroczystość gwiazdkowa na Westerplatte miała charakter szczególnie uroczysty. Żołnierz polski przy choince łamał się opłatkami z najwyższym przedstawicielem społeczeństwa polskiego w Gdańsku, ze swoimi przełożonymi, przyjmował życzenia i dowody pamięci od całego społeczeństwa w postaci upominków i darów Polskiego Czerwonego Krzyża.

Uroczystość zaszczcił swą obecnością p. Minister **Dr. Papee**, szef wydziału wojskowego Kom. Gen. R. P. w Gdańsku ppulk. dypl. **Rosner**, Komdr. **Eibel**, mjr. **Fabiszewski** i inni.

Przy wieczery wigilijnej panował nastrój serdecznej radości.

Podniosła ta uroczystość zakończyła się odegraniem przez żołnierzy „Jasełki”.

Niezadowolnienie wśród właścicieli serowni

Zarządzony rozporządzeniem Senatu gdańskiego sekwestr wszystkich zapasów serów wywołał wśród właścicieli serowni na terenie W. M. Gdańska wielkie niezadowolnienie.

Celem zajęcia stanowiska w tej sprawie odbyło się w Nytucho zebranie poważnej liczby właścicieli serowni, na którym omawiano sytuację, jaka wytworzyła się wskutek nowego rozporządzenia Senatu wśród producentów serów.

Wśród zebranych wyrażano zdania, że za zajęty w drodze przymusowej przez władze ser, producenci winni otrzymać ekwiwalent, względnie powinni producenci otrzymać rozliczenie, aby wiedzieli, ile mają otrzymać za swój towar.

Nowa ślizgawka we Wrzeszczu

Z inicjatywy przewodniczącego Polskiej Rady Sportowej w Gdańsku p. pułk. Rosnera urządzona została na nowych kortach tenisowych obok Domu Akademickiego we Wrzeszczu przy ulicy Heeresanger ślizgawka, którą oddano w sobotę do użytku publicznego.

Celem umożliwienia uprawiania sportu łyżwiarzskiego także wieczorami, ustawiono silny reflektor, który oświetla całą ślizgawkę. Oprócz tego zamierza się zainstalować głośnik tak, że miłośnicy sportu łyżwiarzskiego będą mogli ślizgać się podług taktu muzyki.

Odnaka pilota szybowcowego

Polski Komitet Szybowcowy wprowadza z dniem 1 stycznia Oznakę Pilota Szybowcowego według wzoru międzynarodowego dla pilotów szybowcowych kategorii A, B, C i D.

Oznaki kategorii C i D wydawane będą przez Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej, oznaki zaś kategorii A i B przez Aerokluby afiliowane do Aeroklubu R. P. Sposób ubiegania się o te odznaki podany będzie w specjalnym okólniku Polskiego Komitetu Szybowcowego do wszystkich organizacji szybowcowych.

Do noszenia Oznak Pilotów Szybowcowego upoważniać będzie jedynie odpowiednia legitymacja Aeroklubu Rzeczypospolitej Polskiej.

W Gran Chaco znowu się tłuką

Według komunikatu oficjalnego, ogłoszonego w La Paz, w Gran Chaco rozpoczęła się wielka bitwa. Wojska boliwijskie powstrzymały ofensywę armii paragwajskiej.

Pod miastem Montes toczyły się bardzo zacięte walki, w których po stronie paragwajskiej wzięło udział 30 tysięcy żołnierzy.

Coś dla filatelistów

Dyrekcja poczt i telegrafów Królestwa Albanii wypuszcza dla upamiętnienia X-tej rocznicy utrwalenia nowego ustroju państwa ograniczoną ilość nowych jubileuszowych marek pocztowych wartości od 1 do 50 centów i po 1, 2 i 3 franki złote. Marki te mają u dołu datę (H 24 Duetur). Ukazały się one w obiegu dn. 24 grudnia. W dniu tym, dziesięć lat temu, król Zogu I. wkroczył na czele armii narodowej do Tirany.

Zjazd dowódców powstania na Kujawach

W sprawie projektowanego zjazdu b. dowódców Powstania na Kujawach, o czym donosiliśmy przed kilku dniami, otrzymujemy z Komitetu organizacyjnego zjazdu dalsze szczegóły:

Głównym zadaniem zjazdu, który odbędzie się przypuszczalnie w lutym lub marcu 1935 r., będzie ustalenie wytycznych dla opracowania historii Powstania na Kujawach.

W programie zjazdu przewiduje się wygłoszenie referatów na temat działań powstańczych.

W związku z tem uprasza się b. dowódców, aby już obecnie przystąpili do opracowania swych osobistych przeżyć i wspomnień i nadesłać odpisy swych referatów pod adres: Franciszek Gutorski, em. por., Inowrocław, Farna 1.

Równocześnie zwraca się Komitet organizacyjny do wszystkich uczestników powstania na terenie Kujaw z prośbą o podanie obecnego miejsca pobytu wraz z krótkim opisem służby w formacjach powstańczych, oraz udziału w walkach.

Bardzo pożądanym byłoby nadesłanie dokumentów i fotografii, za zwrot których Komitet ręczy.

Zła przemiana materji

jest często przyczyną wielu chorób (kamienie żółciowe, artretyzm, ischias, choroby skóry). Ziola „Cholekinaza” H. Niemojewskiego systematycznie i energicznie wzmagają czynność wątroby i wydzielają w ten sposób szkodliwe poboczne produkty przemiany materji, uniemożliwiając równocześnie zaleganie ich w organizmie. Skład Główny, Warszawa, Nowy Świat 5, oraz Apteki i Składy apteczne. Żądać bezpłatnych broszur.

Tylko 3 dni...

Już w nadchodzący piątek rozpoczyna się ciągnięcie IV-tej klasy Loterii Państwowej.

Rozstrzygać się będzie — komu przypadnie w całości lub do podziału: jedna wygrana w wysokości 1.000.000 złotych, cztery — po 100.000 zł., dziewięć — po 50.000 zł. itd. — razem 68.039 wygranych na sumę 17.215.750 złotych.

Ubiegać się o nie mogą naturalnie tylko posiadacze losów loteryjnych, nie należy więc zapominać o odnowieniu ich w najbliższych dniach.

Na co wolno polować w styczniu?

Na podstawie przepisów łowieckich, obowiązujących na terenie całego kraju oprócz woj. śląskiego, w styczniu wolno polować na następującą zwierzynę i ptactwo, podlegające czasom ochronnym:

Sarny-kozły (we wszystkich województwach oprócz poznańskiego i pomorskiego), dziki, niedźwiedzie (do 14 stycznia), rysie, żbiki, kuny leśne (tumaki), norki, wiewiórki, zające szare (we wszystkich województwach oprócz poznańskiego i pomorskiego), zające białe, cietrzewie-koguty, jarzabki, pardwy, bazanty-koguty, dzikie indyki samce, dzikie kaczozy, dzikie gołębie. Ponadto polować można na zwierzynę niepodlegającą czasom ochronnym, jak wilki, wydry, kuny domowe (kamionki), tchórze, gronostaje, łasice, króliki, jastrzębie-gołębiarze, krogulce, sroki, wrony, lisy, orły.

ALCHEMIK wieków średnich żył w poszukiwaniu „kamienia mądrości”, którego czarodziejska siła miałaby mieć moc wybaczenia ludzkości od wszystkich cierpień. Z biegiem czasu jednakże wymagania ludzi stały się pod tym względem skromniejsze a dziś współczesna wiedza już jest dumna, gdy uda jej się odkryć parę naprawdę skutecznych środków dla leczenia różnych chorób. Do takich środków należy także Aspirina, znana na całym świecie jako skuteczne lekarstwo na przeziębienia, reumatyzm i postrzał.

Giełdy

POZNAŃSKA GIEŁDA BYDŁĘCA

z dnia 28 grudnia 1934 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi: Cena loco Targ. Poznań z koszt. handl.

Woły: pełnomięsiste, wytuczzone nie o-
przegane 54—58, mięsiste, tuczona młodsze
do 3 lat 46—50, mięsiste tuczona starsze 36
—40, miernie odżywione 28—30.

Buhaje: wytuczzone pełnomięsiste 48—
52, tuczona mięsiste 38—42, nietuczona, do-
brze odżywione starsze 28—30, miernie od-
żywione 24—26.

Krowy: wytuczzone, pełnomięsiste 54—58,
tuczona, mięsiste 38—46, nietuczona, dobrze
odżywione 22—26, miernie odżywione 20—22.

Młodzie: dobrze odżywione 28—30, mien-
nie odżywione 26—28.

Cieleta: najprzedniejsze cieleta wytuczo-
ne 54—60, tuczona cieleta 48—52, dobrze od-
żywione 40—46, miernie odżywione 38—38.

Swinie: (tuczniaki) pełnomięsiste od: 120
—150 kg. żywej wagi 60—62, 100—120 kg ży-
wej wagi 56—58, 80—100 kg. żywej wagi 52
—54, mięsiste swinie ponad 80 kg 46—50,
macyory i późne kastraty 44—54.

Przebieg targu: wycieczający.

W ostatniej chwili

przypominamy
o odnowieniu

przedpłaty na I kwartał włą. mies. styczeń 1935 r.

Przedpłatę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe,
agentury i roznosiciele gazet.

Wcześniej od jaskółek...

Pierwsza morska wycieczka wiosenna do Hiszpanji,
południowej Francji i Marocca

Pierwsza wycieczka, jaką w przyszłym roku organizują Linje Żeglugowe „Gdynia—Ameryka”, przypada na najwcześniejszy u nas okres przedwiosnia, gdyż rozpoczyna się dnia 5 kwietnia odjazdem „Kościszki” z Gdyni. Uczestnicy wycieczki, po kilku dniach podróży, od razu znajdują się w atmosferze wiosny południowej, trasa bowiem tej oryginalnie pomyślanej wycieczki obejmuje słoneczne kraje Południa: Hiszpanję, Południową Francję i Północną Afrykę.

Atrakcyjność wycieczki powiększa fakt, że „Kościszka”, popularny weteran wycieczek morskich, poddany był ostatnio gruntownej przebudowie: nowy i duży salon towarzyski, zamiast długich stołów w sali jadalnej, stoliki na 6—8 osób, meble nowe i estetyczne, bieżąca gorąca woda w kabinach, ulepszony system wentylacji, wszystko to gwarantuje uczestnikom znacznie większe wygody w podróży.

Pierwszy postój okrętu przypada na port hiszpański Vigo, stanowiący miejsce wypadowe dla kursów w głąb kraju. Przez Madryt uczestnicy wycieczki dojadą do Valencii na brzegu morza Śródziemnego, skąd udadzą się na Mallorca, perłę wysp Balearskich. Żeglując na Północ, „Kościszka” podaży ku brzegom Rivieri, zatrzyma się w Villefranche, pomiędzy Niceą a słynnym Monte Carlo. W drodze powrotnej krótki postój na ziemi afrykańskiej w Ceucie i malowniczym Tetuanie, poczem przez Atlantyk popłynie okręt do Lizbony i Amsterdamu, stanowiącego ostatni etap podróży. Po 24 dniach „Kościszka” wraca do Gdyni. Nareszcie jest but not least. Ceny biletów w stosunku do zeszlatorocznych zostały obniżone prawie o 20 proc. Informacje i zapisy w biurach Tow. Gdynia—Ameryka oraz Orbisu, Wagon-Lits/Cook i Francopolu.

WYDAWNICTWO

PORADNIK dla CHORYCH i ZDROWYCH

POZNAN, Skrytka pocztowa 373.

zawiadania, że wyszedł już numer trzeci miesięcznika „Paradnika dla Chorych i Zdrowych” i otrzymać go można bezpłatnie w aptekach, lub po wpłaceniu 20 groszy na P. K. O. 205.834 wprost z wydawnictwa.

10166

Programy radiowe

RADJOSTACJA WARSZAWSKA.

Poniedziałek, dnia 31 grudnia 1934 r.

Godz. 6.45 Audycja poranna. 12.10 Koncert orkiestry jazzowej Henryka Warsa, duet na 2 fortep. w wyk. Henryka Warsa i J. Rosnera. 13.00 Dziennik południowy. 13.05 „Z oper G. Pucciniego” — płyty „His Master's Voice”. 15.35 Przegląd giełdowy. 15.45 Koncert zespołu Niny Mańskiej. „Muzyka krajów północy”. 16.45 Lekcja języka niemieckiego poprowadzi prof. dr. Z. Żygulski. 17.00 Recital fortepianowy Dory Braudówny. 17.25 „Skrzynka pocztowa” — koresp. bieżąca omówi dr. Marian Stepowski. 17.35 Muzyka salonowa (płyty). 17.50 „Walka i zbrodnia wśród roślin” — wygł. dr. Julian Różka (Tr. z Poznania). 18.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza” — koresp. 18.10 Przegląd filmowy. 18.15 Koncert solistów 18.45 „Rok po roku, jak woda po potoku” Stef. Themersona. 19.00 Muzyka salonowa w wyk. zespołu „Columbia-Meister”. 19.25 Chwilka społeczna. 19.30 „Gdy na przełomie roku dojrzewają pomarańcze” wygł. p. Bohdan Pawłowicz. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota i duet Jana Ławrusiewicza (gitary hawajskie — tr. z Łodzi). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”. 21.00 Koncert w wyk. orkiestry symfonicznej P. R. pod dyr. Józefa Ozimńskiego z udziałem Anatola Wrońskiego (tenor). 21.45 Odczyt. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 „Zwarjowana Muza” (audycja sylwestrowa). 22.45 Przeboje i melodie z roku 1934 (płyty). 23.05 Dalszy ciąg przebojów i melodi z roku 1934 (płyty). 23.55 Mazur z op. „Halka” — Moniuszki. 24.00 Bicie zegara. 24.00 a) Przemówienie noworoczne naczelnego dyrektora P. R. dr. Zygmunta Chama.

Wtorek, dnia 1 stycznia 1935 r.

Godz. 9.00 Sygnał czasu i kolenda. 10.00 St. Moniuszko: Uwert. „Bajka” w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. Tadeusza Mezurkiewicza (płyty). 10.30 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. Kazanie na Nowy Rok p. „Problem życia” — wygł. ks. kanonik dr. Jan Szmigielski. 12.05 Przegląd teatralny. 12.15 Koncert — poranek z Filharmonji Warszawskiej. W programie muzyka polska popularna. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warszawskiej pod dyr. Stanisława Nawrota, Aniela Szlepińska (śpiew). 13.00 „Huculszczyna bez deklamacji” — odczyt, wygł. red. Karol Koźmiński. 14.00 Wesoła muzyka i scenki ludowe (płyty). 15.00 „Na Nowy Rok” — feljeton, wygł. p. Bogdan Czapski. 15.15 Utwory na klarnet w wyk. Fr. Witkowskiego (płyty). 15.40 Piosenki w wykonaniu Adama Wysockiego (płyty). 15.50 Pogadanka. 16.00 Muzyka (płyty). 16.20 Recital skrzypcowy Mischy Poznańskiego. 16.45 Słuchowisko dla dzieci pt. „O tem, jak stary zegar witał Nowy Rok” Janusza Stepowskiego z ilustracją muzyczną Wład. Macury. 17.10 Muzyka do tańca w wyk. orkiestry Jena Rózewicza. Wodzień — Andrzej Bogucki. 18.00 „Skrzynka pocztowa techniczna” — koresp. bieżąca omówi i porad technicznych udzieli red. Wacław Frenkiel. 18.15 Muzyka lekka ork. P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota i Mieczysława Hohermana (saksofon, harmonja i banjo). 18.45 „Noworoczne horoskopy literackie” (rozmowa z autorem wydawcą i czytelnikiem wygł. Roman

Zrębiewicz. 19.00 D. c. muzyki lekkiej. 19.20 Feljeton aktualny. 19.30 Muzyka (płyty). 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Operetka „Jedna jedyna noc” — R. Stolz. W przerwie pierwszej dziennej wieczorny oraz „Jak pracujemy w Polsce”. 22.30 Muzyka taneczna. 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

Środa, dnia 2 stycznia 1935 r.

9.00 Audycja poranna; 12.10 Koncert Zespołu Wiesława Wilkosa; 13.00 Dziennik południowy; 13.05 Marsze i piosenki wojskowe — (płyty); 15.35 Przegląd giełdowy; 15.45 Fragment teatralny; 16.00 „Historja tańca” lekka audycja muzyczna piera Adolfa Fleishera. Tr. ze Lwowa; 16.30 Piosenki w wyk. Józefa Schmidta — (płyty); 16.45 „Chwilka pytań” w redakcji Wacława Frenkiela; 17.00 R. Schuman: Pieśni z cyklu „Miłość i życie kobiety” recital śpiewaczy Franciszki Platówny; 17.25 „Kujon, leń i ta trzecia”. Odczyt z cyklu „Ze świata dziewcząt” wygł. p. Zofia Popławska; 17.35 Utwory w wyk. Jef. Denyną na dzwonach (płyty); 17.50 Poradnik sportowy; 18.00 Skrzynka pocztowa rolnicza — koresp. bież. omówi inż. Wacław Tarkowski; 18.10 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”; 18.15 E. Chausson: Kwartet fortepianowy A-dur op. 30; 18.45 „Kryzys dawniej i dziś” — wygł. Artur Sliwiński; 19.00 Piosenki w wyk. Chóru Juranda (płyty); 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 Utwory skrzypcowe w wyk. Mieczysława Tusza; 19.50 Wiadomości sportowe; 20.00 Wpędź Mickiewiczowski (Tr. z Wilna); 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”; 21.00 Koncert Chopinowski w wyk. Janiny Familier-Hepnerowej; 21.30 Odczyt w języku esperanckim p. t. „Esperancki przekład „Quo Vadis” Sienkiewicza” — wygł. prof. Oto Bujwid (Tr. z Krakowa); 21.40 Piosenki w wyk. Hanki Ordonówny. Tr. z Krakowa; 22.15 Koncert reklamowy; 22.15 Muzyka taneczna z rest. hotelu „Bristol” ork. Bodeńskiego; 23.05 D. c. muzyki tanecznej z rest. hotelu „Bristol”.

PROGRAM AUDYCJI ROZGŁOŚNI TORUŃSKIEJ.

Poniedziałek, dnia 31 grudnia 1934 r.

15.40—15.45 Sygnał toruński oraz zapowiedź programu. 15.45—16.45 Transmisja z Warszawy — Koncert zesp. N. Mańskiej. „Muzyka krajów północy”. 16.45—17.00 Transmisja z Katowic — „Kultura Pomorza w świetle wydawnictw Instytutu Bałtyckiego” — wygł. prof. A. Jesionowski. 17.00—17.25 Transmisja z Warszawy — Recital fortepianowy D. Braudówny. 17.25—17.35 Muzyka lekka — własne płyty (Toruń). Trzy foxtrotty: „Paulinka” Białostockiego, „Marfuszka” Marjanowskiego, „Ja cieszę się” Stolz. 17.35—17.50 Transmisja z Warszawy — Muzyka salonowa (płyty). 17.50—18.00 Transmisja z Poznania „Walka i zbrodnia wśród roślin” — wygł. dr. J. Różka. 18.00—18.15 Muzyka poważna (własne płyty) (Toruń). Arie operowe w wyk. Ewy Bandrowskiej-Turkiewicz: 1) Arie z opery „Halka” Moniuszki, 2) Arie z op. „Madame Butterfly” Pucciniego i 3) Arie z op. „Król Roger” Szymanowskiego. 18.15—18.45 Koncert solistów ze Lwowa w wyk. M. Sokół-Rudnickiej (śpiew) i A. Rudnickiej (fort.). 18.45—19.00 Transmisja z Warszawy „Rok po roku, jak woda w potoku” pog. dla dzieci Stef. Themersona. 19.00 do 19.25 Transmisja z Poznania — Piosenki polskie w wyk. p. K. Kępczyńskiego. 19.25 do 19.30 Własne płyty (Toruń) — Mendelssohn. Scherzo ze „Snu nocy letniej”. 19.30—19.45 Transmisja z Warszawy „Gdy na przełomie

?RYGAWAR GUM

roku dojrzewają pomarańcze” wygł. p. B. Pawłowicz. 19.45—19.50 Program na dzień następny (Toruń). 19.50—19.56 Transmisja z Warszawy — Wiadomości sportowe. 19.56 do 20. — Lokalne wiadomości sportowe (Toruń).

Wtorek, dnia 1 stycznia 1935 r.

16.15—16.20 Sygnał oraz zapowiedź programu (Toruń). 16.20—16.45 Transmisja z Warszawy — Recital skrzypcowy M. Poznanińskiego. 16.45—17.10 Transmisja z Warszawy „O tem, jak stary zegar witał Nowy Rok” J. Stepowskiego, z ilustr. muzyczną Wł. Macury. 17.10—18.00 Transmisja z Warszawy — Muzyka do tańca w wyk. ork. J. Rózewicza. Wodzień A. Bogucki. 18.00—18.10 Skrzynka pocztowa — techniczna, omówi inż. Wacław Janicki (Toruń). 18.10—18.15 Życie kulturalne i artystyczne Torunia (Toruń). 18.15—18.45 Transmisja z Warszawy — Muzyka lekka wyk. ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i M. Hohermana (saksofon, banjo i harmonja). 18.45—19.20 Transmisja z Warszawy „Noworoczne horoskopy literackie”, rozmowa z autorem, wydawcą i czytelnikiem, wygł. R. Zrębiewicz (szkie liter.). 19.20—19.30 Feljeton aktualny. 19.30—19.45 Muzyka lekka — płyty (Toruń). E. Kalman — „Hrabina Marica”, Wielkie Potpourri w czterech częściach. 19.45—19.50 Program na dzień następny (Toruń). 19.50—19.56 Transmisja z Warszawy — Wiadomości sportowe. 19.56—20.00 Lokalne wiadomości sportowe.

Jak już kilkakrotnie zaznaczaliśmy, audycje rozgłośni toruńskiej mają charakter audycji próbnych, dlatego kierownictwo radiostacji zastrzega sobie ewentualną zmianę programu.

Audycje kaszubskie w Polskim Radjo

Radiostacja toruńska została już uruchomiona. W związku z tem wzrosło zainteresowanie Polskiego Radja sprawami pomorskimi. Coraz częściej nadaje się specjalne audycje, poświęcone Pomorzu.

Radiosłuchacze pomorscy przyjęli to zainteresowanie nadmorską dzielnicą Polski z wielkim uznaniem. Świadczy o tem list, nadesłany do naszej Redakcji przez jednego z radiosłuchaczy z Kaszub. Podajemy go poniżej w całości:

Milo nam jest zanotować fakt, że zainteresowanie Kaszubami i ich folklorem wzmagają się w ostatnich czasach w całej Polsce ogromnie. Piękny i czarujący ten zakątek Polski ze swym wybrzeżem stał się popularnym modny i popularny. Kwestja kaszubska zajmuje się pilnie nasi uczeni, publicyści, dziennikarze, ostatnio i Polskie Radio.

Nie tak dawno, bo kilka tygodni temu słyszeliśmy w radio polskim sprawozdanie red. Poraj-Koźmińskiego, omawiającego dzieło zbiorowe uczonych polskich tej misji, co prof. Lorentz, Fischer i Lehr-Splawinski. Dzieło to nosi tytuł: „Kaszubi — ich kultura i język” i oparte jest na najnowszych badaniach uczonych, — wykazuje pokrewieństwo pomiędzy kulturą kaszubską a polską, oraz podobieństwo obydwu języków. Zadaje też kłam twierdzeniom uczonych niemieckich, którzy wypowiadają niekiedy na łamach swych pism przeróżne fantazyjne kłamstwa i niedorzeczności na temat Kaszubów.

Onegdaj radio poznańskie nadawało na wszystkie rozgłośnie polskiego radia audycje pieśni kaszubskich, które zebrał i opracował znany i ceniony na tem polu muzykolog prof. dr. Ł. Kamiński. Piękne i bardzo ciekawe pieśni ludu kaszubskiego — jak powiada między innymi w przedmowie do audycji prof. Kamiński — miały odświeżyć radiosłuchaczom głębię duszy mieszkańców polskiego morza, muszą być nie tylko uprawiane na równi z pieśniami innych regionów w Polsce, ale powinny być wyróżnione. Regionalizm kaszubski jest w nich bardzo silnie podkreślony nie tylko w tekście, ale w melodji, niekiedy pełnej subtelnego liryzmu, to znów wesołej, rubasznej, o charakterze dramatycznym.

Ostatnia audycja kaszubska przyczyniła się niewątpliwie do rozpowszechnienia naszej pieśni. Niechaj rozbrzmiewa w sali koncertowej, niech czarują słuchacza swym pięknem, niech staje się popularna, jak „Kwiaty Polskie”.

Z. M.

Selektywność przedewszystkiem...

Nowoczesny odbiornik radiowy powinien być przedewszystkiem selektywnym, aby słuchacz mógł oddzielić każdą żadaną stację od innych, nie obawiając się przeszkód w odbiorze ze strony rozgłośni pracujących na zbliżonej długości fal. Takim właśnie ultra-selektywnym odbiornikiem jest Philips typ 33 A model 1935. Sелеktywność tego odbiornika jest nadzwyczajna dzięki zastosowaniu 3 obwodów strojonych oraz specjalnej lampy pentody-selektody połączonej z filtrem widmowym. Przy wszystkich swych zaletach konstrukcyjnych i akustycznych odbiornik ten jest niezwykle tani, co czyni go dostępnym nawet dla osób mniej zamożnych.

RATUJCIE ZDROWIE!

CHORY ŻOŁĄDEK JEST NIERAZ POWODEM
POWSTAWANIA NAJROZMAITSZYCH CHOROŚB.

ZIOŁA Z GÓRCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają
obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem, przeczyszczają-
cym, usuwają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA Z GÓRCU Dra LAUERA

stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni
żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

Ogłoszenie przetargów

Okręgowy Urząd Budownictwa Nr. VIII. w To-
runiu ogłasza przetargi nieograniczone na następu-
jące roboty:

1. Remont dachów warstwowych w Grudziądzu,
dnia 23 stycznia 1935 r. o godz. 12-tej;
2. Dokończenie budowy ujeżdżalni o kubaturze
8600 m³ (budynek wykończony w stanie suro-
wym) w Starogardzie dnia 24 stycznia 1935 r.
o godz. 12-tej;
3. Remont kościoła garnizonowego w Grudziądzu,
dnia 25 stycznia 1935 r. o godz. 12-tej;
4. Remont garniz. Izby Chorych w Bydgoszczy,
dnia 25 stycznia 1935 r. o godz. 13-tej;
5. Remont koszar (stajnia i sufity) Bydgoszcz —
dnia 26 stycznia 1935 r. o godz. 12-tej;
6. Dokończenie budowy kuchni parowej w Bydgo-
szczy, (Dostawa kotłów warzelnych), dnia 26
stycznia 1935 r. o godz. 13-tej;
7. Remont dachów papowych w Bydgoszczy dnia
28 stycznia 1935 r. o godz. 12-tej;
8. Dokończenie budowy kuchni parowej w Gru-
dziądzu, 28 stycznia 1935 r. o godz. 13-tej;
9. Założenie rur wodociagowych do hydrantów
Toruń, dnia 29 stycznia 1935 r. o godz. 12-tej;
10. Założenie instalacji dzwonek elektrycznych w
Ciechocinku, dnia 30 stycznia 1935 r. o godz.
12-tej;
11. Remont budynków więziennych w Grudziądzu,
dn. 31 stycznia 1935 r. o godz. 12-tej;
12. Budowa ustępów splukiwanych i umywalk w
Grudziądzu, dnia 31 stycznia 1935 r. o godz.
13-tej;
13. Wymiana pieców typu wojskowego na terenie
O. K. VIII., dnia 1 lutego 1935 r. o godz. 12-tej;
14. Wymiana pieców prostokątnych opancerzonych
na terenie O. K. VIII., dnia 4 lutego 1935 r. o
godz. 12-tej;
15. Dokończenie budowy bloku koszarowego, wy-
konanego w stanie surowym o kubaturze 17300
m³ w Bydgoszczy, dnia 5 lutego 1935 r. o godz.
12-tej;
16. Założenie instalacji wodoc.-kanal. w bloku ko-
szarowym o kubaturze 17300 m³ w Bydgoszczy,
dnia 6 lutego 1935 r. o godz. 12-tej;
17. Założenie instalacji centr. ogrzewania w bloku
koszarowym o kubaturze 17300 m³ w Bydgo-
szczy, dnia 6 lutego 1935 r. o godz. 12-tej;
18. Remont dachu dachówkowego w Inowrocławiu,
dn. 7 lutego 1935 r. o godz. 12-tej;
19. Remont dachów warstwowych w Inowrocławiu,
dn. 7 lutego 1935 r. o godz. 13-tej.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w wyżej po-
danych terminach w Okręgowym Urzędzie Budo-
wnictwa Nr. VIII. Plac Św. Jana 3 w Toruniu.
Do oferty należy dołączyć:
1) Kosztorysy ofertowe z cenami jednostkowymi i
sumami ostatecznymi wypisanymi cyfrowo i słow-
nie,
2) Poświadczenie Kasy Skarbowej na złożone wa-
dum w wysokości 3% sumy oferowanej.
Ogólne i szczegółowe warunki budowy, ślepe
kosztorysy, przepisy o ofertach i instrukcje dla ofe-
rentów są do nabycia, rysunki zaś do obejrzenia w
Okr. Urz. Bud. Nr. VIII. w Toruniu, godz. 12—13-tej.
W razie powierzenia robót winna Firma przed
złożeniem oferty przedstawić pisemny dowód, że
firma dokonała subskrypcji obligacji 6% Polityczki
Narodowej oraz że wpłaciła ostatnią ratę tej Po-
życzki.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu,
dowolnego wyboru oferenta oraz zlecenie robót w
dowolnym zakresie.

Okręgowy Urząd Budownictwa Nr. VIII.
Nr. 854-947-J/Bud. 34.
1644-9. 10355

Ogłoszenie

Przy latarni morskiej na Lotsenberg w Gdań-
sku-Nowymporcie (l. p. 237 spisu latarni morskich
1933, część I) przeprowadzona została w białym
sektorze światła następująca zmiana: Środkowa
część, której siła światła (36000 H. K.) jest mniej-
więcej trzykrotnie większa od pozostałego światła
(11000 H. K.), została przesunięta na wschód o tyle,
że cypel helicki obecnie jej nie zasłania. Jasne
światło jest widoczne w sektorze mniej więcej 30°
od rw. 209° do rw. 238°. Przejście od sektora jasne-
go do sektorów słabszych nie jest ściśle odgrani-
czone.

Gdańsk, dnia 29 grudnia 1934 r.

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku.

Spis zapowiedzi nr. 20. 10451

ZAPOWIEDZ. Podaje się do ogólnej wiadomo-
ści, że mistrz rzeźnicki Alfons Michał Karasek, sta-
nu wolnego, zamieszkały w Kamierowie, powiat
Kościerzyna, syn zmarłego rolnika Bernarda Ka-
raska i żony jego Anastazji urodzonej Barra; 2) Helena Mischkowska, stanu wolnego, zamieszkała
w W. M. Gdańsku, Werdtor nr. 13, córka zmar-
łych Stefana Mischkowskiego i żony jego Marjanny
chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie
zapowiedzi nastąpić winno w Kamierowie i w „Ga-
zecie Gdańskiej” w Gdańsku.

Demlin, dnia 23 grudnia 1934 r.

Urząd stanu cywilnego

(—) Królas,

Chłodnia portowa i hala rybna

sprzedają loko ich składy każdą ilość lodu sztucz-
nego w czasie od 1 stycznia do 31 grudnia 1935 ro-
ku według poniższych cen:

- a) do 1.000 bloków
zł 0,70 za 1 blok wagi około 21 kg.
- b) od 1.001 do 2.000 bloków
zł 0,60 za 1 blok wagi około 21 kg.
- c) od 2.001 do 50.000 bloków
zł 0,50 za 1 blok wagi około 21 kg.
- d) od 50.001 do 65.000 bloków
zł 0,45 za 1 blok wagi około 21 kg.
- e) powyżej 65.000 bloków
zł 0,40 za 1 blok wagi około 21 kg.

Przy ostatecznym rozliczeniu bierze się pod uwa-
gę łączną ilość lodu wybranego w tych składach
w czasie od 1 stycznia do 31 grudnia 1935 r.

Bliższych informacji udzielają biura Chłodni
Portowej i Hali Rybnej w Gdyni w godzinach biu-
rowych. 10441

Sygnatura: III Km. 4667/34. 10365

OBWIESZCZENIE o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rew-
ru III-go Wojciech Janowski, mający kancelarię w
Grudziądzu ul. Legionów nr. 15, na podstawie art.
676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości,
że dnia 22 lutego 1935 r. o godz. 10-tej w Sądzie
Grodzkim w Grudziądzu odbędzie się sprzedaż w
drodze publicznego przetargu należącej do dłużni-
ka Jana Czajki nieruchomości: położonej w Gru-
dziądzu przy ulicy Piłsudskiego 66; zapisanej w
księdze wieczystej nieruchomości Mały Kunter-
sztyń tom VII karta 110, składającej się z: parceli
gruntu o powierzchni 1151 m² oraz zabudowań: do-
mu mieszkalnego, budynku garażowego, altany i
oparkowania.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł.
5668,— cena zaś wywołania wynosi zł. 4251,—
Przystępujący do przetargu obowiązany jest zło-
żyć rekojmię w wysokości zł. 566,80.

Rekojmię należy złożyć w gotówkę albo w ta-
kich papierach wartościowych bądź książeczkach
wkładowych instytucji, w których wolno umie-
szczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe
przyjęte będą w wartości trzech czwartych części
ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe wa-
runki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym
obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości
warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do li-
cytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy
bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem
przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powódz-
two o zwolnienie nieruchomości lub jej części od
egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego
sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licyta-
cją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie
od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania
egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodz-
kim w Grudziądzu, ul. Ks. Budkiewicza sala nr. 19.
Grudziądz, dnia 27 grudnia 1934 r.

(—) W. Janowski, Komornik Sądu Grodzkiego
III. rewiru.

Do akt Nr. IV Km. 2833/34. 10450

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. IV.,
zamieszkały w Gdyni, na zasadzie art. 601 k. p. c.
ogłasza, że w dniu 2 stycznia 1935 r. o godz. 11 w
Gdyni odbędzie się publiczna licytacja ruchomości
a mianowicie: 1 garnitur nurkowy komplet z przy-
rządami, 1 rower damski, 11 pasów ratunkowych,
1 lina około 6 m. dług., 1 kuter do prac nurkowych
z motorem i pompą i około 8 m. chodnika kokos.
wartość 635,— zł. Zbiórka kupców przy ul. Porto-
wej pod dębem. Ruchomości można oglądać w dniu
licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej ozna-
czonym.

Gdynia, dnia 28 grudnia 1934 r.

(—) Błaszczewicz, komornik sądowy w Gdyni.

UWAGA!

OBUWIE

dobrze i tanie wyrobu krajowego

poleca firma 8114

A. KIELCZYGŁOWSKI

UWAGA! Gdańsk, III. Damm 17 UWAGA!

Największy wybór

Odbiorniki radiowe na prąd stały i zmienny

Odbiornik 2 lampowy, prąd stały zł 185,—

" 3 lampowy, " 275,—

" 3 lampowy, Philipsa 33 A na

prąd zmienny " 315,—

Ostatnia nowość: Odbiornik 3 lampowy, 2 obwodowy,

głośnik dynamiczny na prąd stały

9730 i zmienny zł 225,—

Dom Radiowy F. MACIEJEWSKI

GRUDZIĄDZ, Mickiewicza 12. Telefon 1816.

Adwokaci Niklewski i Martin w Toruniu roz-
łączyli swoje kancelarie z dniem 31 grudnia 1934 r.
i prowadzą je oddzielnie, przyczem adwokat
Niklewski prowadzi biuro swe w dotychczasowym lo-
kalu w Toruniu przy ul. Szczytnej 9, połączwszy
swą kancelarię z kancelarią adwokata Ferdynanda
Herdegena.

Marian Niklewski i Ferdynand Herdegen

adwokaci

Toruń, ul. Szczytna 9. Tel. 1493.

Paweł Martin

adwokat

Kancelaria moja znajduje się obecnie
w Toruniu przy ul. Szerokiej nr. 24 I. p.
Nr. telefonu 1829.

Paweł Martin

adwokat

W sylwestra do „Alhambry“

Specjalności wiedeńskie
Winiarnia

Wstęp wolny

10453

„ALHAMBRA“

Gdańsk, Brothänkengasse 44 - - Telefon 28432

Hotel
i Restauracja

wł. Szczepański

życzy 10429

swoim Bywalcom

i Znajomym

**Dosiego
Roku**

Szanownej
Klienteli

Szczęśliwego

10427 Nowego Roku

życzy

FELIKS SYCHOWSKI

Skład kolonjalny

Wejherowo

Dworcowa 4

10424

Szanownej
Klienteli

Bruno Bistram

Fabryka mebli

Wejherowo

składa

Noworoczne

życzenia

10424

Szanownej
Klienteli

Bruno Bistram

Fabryka mebli

Wejherowo

składa

Noworoczne

życzenia

10424

Szanownej
Klienteli

Bruno Bistram

Fabryka mebli

Wejherowo

składa

Noworoczne

życzenia

GRAND-HOTEL
w Tczewie

urządza w poniedziałek, 31 XII. wielką

„Noc Sylwestrową“

Powitanie Nowego Roku, moc niespodzianek, po-
większona orkiestra. Ceny przystępne. Wstęp wolny.
Najuprzejmiej zaprasza oraz życzy Szanownym
Gościom

10307 DOSIEGO ROKU

właśc. Wacław Samborski

Jakanie oraz wszelkie inne złozenia mowy ra-
dykalnie usuwa wieloletni zakład leczn.
dla jękałów. Przy zakładzie szkoła dla głuchoniemych
i małorozwiniętych. 9400

S. ŻYŁKIEWICZ WARSZAWA

ul. Chłodna 22.

Prospekty kancelaria wysyła bezpłatnie.

Zakład optyczny
Oskar Meyer

zał. 1899 Bydgoszcz, ul. Gdańska nr. 21. tel. 13-89

Sumienne wykonanie

wszystkich okularów.

Fachowa i rzetelna obsługa. 6647

PIANINO czarne, marki

Vestermeyer kompl.

APARAT RADJOWY

kompl. marki Stassfurt Imperial 5-lampowy, dobrze

utrzymany głośnik do sprzedania

10307 Fa Meyer i Syn, GDAŃSK, tel. 264 51

E. & R. LEIBRANDT

GDANSK

Milchkannengasse narożnik Hopfengasse 101—102

Telefon 24845

Detalicznie:

magazyn żelaza

narzędzia, ma-

szyny, potrzeby

przemysłu.

8384

hurtownie:

statki kuchenne

szkło, porcelana,

urządzenia dla

wielkich kuchni.

Nowa serja serwisu pod nazwą „GOLDFEE“.

10307

Wykrawki skóry do podeszew

jako też wszelkie przybory do obu-
wia, mapy do nut i teczki poleca
jakkąjtaniej 7266

Carl Fuhrmann

II. Damm 6 Gdańsk Tel. 25310

10330

Piec

przenośny używany kupię.
E. Szymański, Toruń, Starv
Rynek 11, tel. 1716. (10255)

Gdynia — Wejherowo**Krajowa Fabryka Konfekcji Damskiej, Męskiej i Dziecięcej oraz Futer „KONFEKPOL”**

zawiadamia, że z dniem 2-go stycznia 1935 rozpoczyna się **sprzedaż** nagromadzonych zapasów Konfekcji zimowej we wszystkich naszych składach **od 30-40%** **detalicznych.** Z powodu spóźnionej zimy zniżamy ceny konfekcji zimowej i futer **od 30-40%** N. p. Płaszcz damskie z kołnierzem futrzanym od zł 35.— **Palta męskie zimowe od zł 30.—**

G D Y N I A, Świętojańska 40 — Telefon 16-25
BYDGOSZCZ, F-a Włóknik, Rynek Marsz. Piłsudskiego 16. **KROL. HUTA, ul. Wolności.**

ŁODZ, Pl. Wolności 6.

CHŁUBA POLSKIEJ KONFEKCJI — NASZA KONFEKCJA

Wszystkim Bywalcom, Przyjaciółom, Znajomym i Sympatykom życzy

Pomyślnego Nowego Roku

BAR „CORSO”

K. Zalewski, Gdynia, Świętojańska 62
 Telefon 2859 10322

Dosiego Roku

życzy Szanownym Klientom i Odbiorcom firma

Gustaw Molenda i Syn

Skład Fabryki Sukna w Bielsku

10323 **Oddział w Gdyni**
 ul. Świętojańska Tel. 18-84

DOSIEGO ROKU

stałym Bywalcom, Przyjaciółom i Znajomym życzy

Restauracja i Bar

Bracia Maćkowsky

Gdynia, ul. Świętojańska 10321

Dosiego Roku

życzy Szan. Klientom i Odbiorcom

Zakład Tapicersko Dekoracyjny

Edmund Ruciński

10320 Gdynia, ul. Świętojańska 101

Nowootwarty Skład Materiałów Ubraniowych, Dodatków Krawieckich
 poleca na karnawał w olbrzymim wyborze

Jedwabie

Wacław Szmajewski

10447 Gdynia, Świętojańska 63,

Szczęśliwego Nowego Roku

Klientom i Odbiorcom życzy

Gdyńska Centrala Mebli

G D Y N I A, ul. Starowiejska 40, tel. 26-25. 10484

Szanownej mojej Klienteli, Przyjaciółom i Znajomym życzę pomyślnego

Nowego Roku

10438

Dom Ekspedycyjno-Transportowy

B-cia Welz, Gdynia

ul. Stefana Batorego dom własny, tel. 20-10

Szanownym Odbiorcom i Konsumentom

Dosiego Roku

życzy

10428

Jan Engling

Hurtownia piwa i fabryka wód mineralnych
 Wejherowo, ul. Wałowa

Szanownym Odbiorcom i Konsumentom

Dosiego Roku

życzy

F. Gleske

Hurtownia piwa i wód mineralnych
 Wejherowo

10425

DANCING COLOMBINA G D Y N I A

Telefon nr. 14-71.

10439
 N O C
 S Y L W E S T R O W A

? Sybaris ?

? Czar Walca ?

! „Carloca” !

Konkurs
 najlepszego
 miksera
 wśród
 gości.

O 4-tej rano
 wszyscy spotykają
 się na tradycyjnym
 POLSKIM ŻURKU

W COLOMBINIE

N O C
 C U D Ó W

„Groteski”

Transmisja
 z Królestwa baloników i t. d.

Sala specjalnie
 dekorowana.

Uprasza się o wcześniejsze zamawianie stolików

Zima nadeszła, czas kupić

FUTRO

w pierwszorzędnym składzie futer

L. PRESMAN

Gdynia, Świętojańska 63 I. ptr. tel. 20-35

REPREZENTACJA NAJWIĘKSZEJ WYTWÓRNI I SKŁADU FUTER w WILNIE

Najniższe ceny. Najnowsze modele. Pierwszorządny krój.

Największy wybór od najskromniejszych do najwybredniejszych. 10435

Dosiego Roku

życzy Szanownym Klientom i Odbiorcom

Firma Marceli Dziennik

specjalny magazyn mody męskiej

Gdynia, Świętojańska 11, tel. 2072. 10324

Szanownej Klienteli i Znajomym

Dosiego Roku

życzy

PAWEŁ BYCHOWSKI

Skład Kolonialny

Wejherowo - Rynek 10432

DRUKARNIA PRZEMYSŁOWA

Wejherowo

ul. Pierackiego

życzy

10431

Szanownej Klienteli

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

życzy

NOWEGO ROKU

Dosiego Roku

stałym Bywalcom, Przyjaciółom, Znajomym i Sympatykom życzy

Restauracja i Bar Bednarski

10325

Gdynia, ul. Świętojańska.

Dosiego Roku

stałym Bywalcom, Przyjaciółom, Znajomym i Sympatykom życzy

Restauracja „Pod Starym Dębem”

właśc.: **E. Wojewska, Gdynia**

ul. Portowa

10326

Rutynowanego buchaltera

poszukuje instytucja bankowa w Gdyni

Oferty wraz z odpisami świadectw i referencjami uprasza się składać do Urzędu Pocztowego Gdynia skrzynka pocztowa 29. 10433

Dosiego Roku

10437

stałym Bywalcom i Sympatykom życzy

Winiarnia „Polonia” właśc. Jan Kowalczyk

Gdynia, ul. Świętojańska 21. — Telefon 18-64

Dosiego Roku

Szanow. Klienteli, Przyjaciółom i Znajomym życzy

Dom Spedycyjny „Rawa”

10436

wł. Władysław i Teodor Szmańda, Gdynia

ul. Władysława IV 22 i Starowiejska 21, tel. 14-85

Szanownej Klienteli, Sympatykom i Znajomym

serdeczne życzenia

Nowego Roku

składa

10419

Teofil Baldowski

Wejherowo, Kościuszki

P. T. Klienteli m. Wejherowa i okolicy zawiadamiam, że z dniem 1 stycznia 1935 r. objąłem

skład kolonialny

i restauracje

przy ul. Sobieskiego 61, od p. M. Frankiewiczza

Licząc na życzliwe poparcie będę się starać

P. T. Klientelę starannie i rzetelnie obsłużyć.

Brunon Gibowski

Wejherowo

10417

Szanownej Klienteli i Znajomym szczęśliwego

Nowego Roku

10420 składa

Restauracja i Kawiarnia

Frankowski

Wejherowo

Salon Fryzjerski

„Rococo”

wł. Hildebrandt

Wejherowo, ul. Sobieskiego

składa P. T. Klienteli

Dosiego Roku!

10418

RESTAURACJA „MAZURKA”

życzy

Dosiego Roku

Szanownym Gościom i Znajomym

Mazurek-Wejherowo

ul. Sobieskiego

10430

Szanownej Klienteli

Zyczenia

noworoczne

składa

10423

F-ma Jan Groenwald

Wejherowo, Sobieskiego.

RESTAURACJA „MAZURKA”

życzy

Dosiego Roku

Szanownym Gościom i Znajomym

Mazurek-Wejherowo

ul. Sobieskiego

10430

Szanownej Klienteli

Zyczenia

noworoczne

składa

10423

F-ma Jan Groenwald

Wejherowo, Sobieskiego.

RESTAURACJA „MAZURKA”

życzy

Dosiego Roku

Szanownym Gościom i Znajomym

Mazurek-Wejherowo

ul. Sobieskiego

10430

Szanownej Klienteli

Zyczenia

noworoczne

składa

10423

F-ma Jan Groenwald

Wejherowo, Sobieskiego.

RESTAURACJA „MAZURKA”

życzy

Dosiego Roku

Szanownym Gościom i Znajomym

Mazurek-Wejherowo

ul. Sobieskiego

10430

Szanownej Klienteli

Zyczenia

noworoczne

składa

10423

F-ma Jan Groenwald

Wejherowo, Sobieskiego.

RESTAURACJA „MAZURKA”

życzy

Dosiego Roku

Szanownym Gościom i Znajomym

Mazurek-Wejherowo

ul. Sobieskiego

10430

Szanownej Klienteli

Zyczenia

noworoczne

składa

10423

F-ma Jan Groenwald

Wejherowo, Sobieskiego.

RESTAURACJA „MAZURKA”

życzy

Dosiego Roku

Szanownym Gościom i Znajomym

Mazurek-Wejherowo

ul. Sobieskiego

10430

Szanownej Klienteli

Zyczenia

noworoczne

składa

10423

F-ma Jan Groenwald

Wejherowo, Sobieskiego.

RESTAURACJA „MAZURKA”

życzy

Dosiego Roku

Szanownym Gościom i Znajomym

Mazurek-Wejherowo

ul. Sobieskiego

Bydgoszcz

Szanownej naszej Klienteli oraz wszystkim nam życzliwym

✕ Dosiego Roku! ✕

10375

Schlaak i Dąbrowski Sp. z o. p.
ul. Bernardyńska 4 Bydgoszcz. Telefony 150 i 830

Osiadłem się jako
NOTARIUSZ
w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 5.
Julian B. ssak
notariusz.

10382

Szanownej Klienteli, Znajomym i Życzliwym
Szczęść Boże w Nowym Roku
Bolesław Siudowski 10374
Fabryka Mebli Bydgoski Skład Mebli
BYDGOSZCZ, Jasna 11. Tel. 2274. GDYNIA, 10 Lutego 37. Tel. 2047.

Wszystkim Odbiorcom i Konsumentom
naszych wyrobów 10378
życzymy
„Dosiego Roku”
BROWAR BYDGOSKI
BYDGOSZCZ, Ustronie 7. Tel. 1608.

Wszystkim P. T. Klientom i Przyjaciółom
Dosiego Roku
życzy 10389
Wytwórnia Stempli **B. Włodarczyk**
BYDGOSZCZ, ul. Dworcowa 30.

Szanownym Odbiorcom
życzy
Szczęśliwego Nowego Roku
„Tri” Tow. Robót Inżynierskich
Białe Błota
10379 pod Bydgoszczą.

Dosiego Roku
wszystkim swoim Klientom życzy 10388
„Wuj Tom” Bydgoszcz
Specjalny Skład Kapeluszy i Przyborów Wojskowych.

FUTRA
błamy, skórki i lisy poleca
po dotąd niebywałych cenach
wobec zupełnej wyprzedaży
posezonowej

10392

SKŁAD FUTER
RAPAPORT

BYDGOSZCZ, Dworcowa 33 — Tel. 21-13
UWAGA!!! Duży wybór karakulowych palt.

Wszystkim Szan. Klientom,
Znajomym i Przyjaciółom, życzymy
Dosiego Roku!

Dosiego Roku

Szanownej Klienteli i Znajomym życzy
Cukiernia i Kawiarnia
Nasiadek, Bydgoszcz
Marsz. Focha 10

10386

Szanownym odbiorcom i wszystkim życzliwym

wszelkiej pomyślności

10391

Nowym Roku

życzy

Jan Szymański,

ul. Poznańska 22 Fabryka Wyrobów Papierowych Bydgoszcz Telefon 1630

RESTAURACJA „ORZEŁ” BYDGOSZCZ GDAŃSKA 14

Dnia 31. grudnia 1934 r.

Wielka Noc Sylwestrowa

Przebojowa rewja artystyczna. — Dwie orkiestry — Wiele niespodzianek — Moc atrakcyj. — Artystyczna dekoracja Sali Malinowej i Kawiarnianej. — Uprasza się o wcześniejsze zamawianie stolików.

24129

DOSIEGO ROKU!

„PRIMA”

Uwiedomienie

Niniejszem mam zaszczyt uwiedomić J. W. P., iż po gruntownej renowacji otwieram z dniem 31-go grudnia 1934 r. w Bydgoszczy przy ulicy Dworcowej 24 róg Gamma

Restaurację i Sniadalnię „PRIMA”

Pierwszorządna kuchnia, obfity bufet, dobrze pielęgnowane napoje oraz umiarkowane ceny dają rękojmę, iż najwybredniejszym wymaganiom P. T. Gości poddam sprostać. Proszę o łaskawe poparcie, kreślę się z poważaniem

10395

A. Werner

Nie kupujcie tandety!

FUTRA

najpiękniej i najtaniej wykonuje 5955

Stanisław Rudak,
Bydgoszcz, ul. Dworcowa 70.

Książki kontowe

z skomplikowaną linjaturą wielobarwną na specjalnych maszynach wykonuje Drukarnia Pawłowskiego w Bydgoszczy. 7309

MEBLE

sypialki, jadalni, gabinety meskie, po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach w **Fabryce W. BŁASZCZYK** Bydgoszcz, Marsz. Focha 16 Tel. 303

Złoto i Srebro

jako też wszelkie stare monety srebrne kupuje stale **B. GRAWUNDER** Bydgoszcz — Dworcowa 57 (7875) Telefon 1698

Meble wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych poleca

Bydgoski skład mebli Gdynia 10 Lutego 37, Tel. 2047

Fabryka Mebli właściciel **B. SIUDOWSKI** Bydgoszcz, Jasna 11, Tel. 2274.

Najtansze źródło zakupu

dla odsprzedawców szpagatów, przedży rymarskiej i szewskiej, przedży jutowej dla powoźników, płócien jutowych, sienników, plandek nieprzemakalnych, sznurków do wiązania worków oraz wszelkich artykułów jutowych.

„KOJULEN” Bydgoszcz, ul. Podwałe 12, telefon 397. 8323

Szczęśliwego Nowego Roku

życzy swej Szan. Klienteli, wszystkim Znajomym i Przyjaciółom

Wojciech Błaszczyk

10376 **Fabryka Mebli** BYDGOSZCZ, Marszałka Focha 4. Telefon 303

Szanownej Klienteli oraz wszystkim Znajomym życzy

Dosiego Roku

Józef Bociek, mistrz rzeźnicki Bydgoszcz, Pomorska 28, i Śniadeckich 41. 10384 Telefon 1548

Pomyślnego Nowego Roku

życzy swej Klienteli i Znajomym **F-ma J. Matuszakowa** właśc. J. Gołębiewska, Skład cukierków Bydgoszcz, ul. Gdańska 21 10387

Wszelkiej pomyślności w Nowym Roku

życzy wszystkim Odbiorcom, Przyjaciółom i Życzliwym

Bolesław Lisewski

10394 **Fabryka Likierów** Bydgoszcz

Szanownym moim Odbiorcom i Znajomym życzę pomyślności

w Nowym Roku

JÓZEF SOLIŃSKI — mistrz rzeźnicki Bydgoszcz, Poznańska 31 10385

Szanownym moim Odbiorcom i Znajomym życzę pomyślności

w Nowym Roku

Roman Pokora mistrz rzeźnicki 10393

Długa 52 Bydgoszcz Marszałka Focha 3

Dosiego Roku

życzą Znajomym i Życzliwym

Hieronim Katorski z żoną

Restauracja **Gastronomia** Hotel Bydgoszcz, Dworcowa 19, naroż. Em. Warmińskiego 10393

Dosiego Roku

Szanownym Odbiorcom składa tą drogą

Piekarnia

Edward Jasiński

mistrz piekarski BYDGOSZCZ **CHOCIMSKA 2.** 10377

Dosiego Roku

życzy wszystkim swoim Szan. Klientom. Znajomym i Przyjaciółom

Zygmunt Cymmer z żoną

Restauracja „Pod Lwem” Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 7. 10390

Podajemy do łaskawej wiadomości, że z dniem 1. stycznia 1935 r. obejmujemy od 65 lat istniejący, znany specjalny magazyn
porcelany, szkła, sprzętów domowych i kuchennych

pod firmą

A. Hensel - Bydgoszcz, ul. Dworcowa 4

Przedsiębiorstwo to prowadzić będziemy nadal w tym samym rozmiarze i prosimy o łask. poparcie

W. Sierpiński, J. Kasprzak

Sylwester w Picadilly

Bydgoszcz, Marcinkowskiego 4 tel. 1102
spędzisz najmilej, gdzie program i niespodzianek moc, możesz tańczyć całą noc

Najuprzejmiej zaprasza oraz życzy Szanownym Gościom

Dosiego Roku

gosp. ROMANOWSKI

KAFLE

w ślicznych kolorach
w modnych deseniach
oferujemy po wyjątkowo
10279 niskich cenach.

BRACIA SCHLIEPER

BYDGOSZCZ

ul. Gdańska 140.

Tel. 306. Tel. 361.

Niema Sylwestra

bez ponczu i winiaków

STRZELCZYKA

Które to poleca

ROMANOWSKI

Bydgoszcz, ul. Pomorska 1.

10455

Tczew

Dosiego Roku

życzy Szanownym swoim odbiorcom i znajomym
Księgarnia Poczta „Lot”
Józef Szymaniak
Tczew.

10411

Dosiego Roku

wszystkim Klientom i Znajomym życzy

WŁ. ŻABIŃSKI, Tczew.

10414

Szanownym swoim Klientom i Znajomym życzy
Szczęśliwego Nowego Roku

Józef Wojdyło

Tczew

10412

Skład tytoniowy, instrumentów i galanterji.

Szczęśliwego Nowego Roku

życzy wszystkim swoim Klientom, Przyjaciółom
i Znajomym
Franciszek Hannemann z żoną. Tczew.

10415

Szczęśliwego Nowego Roku

życzy Szanownym Odbiorcom

B. Polewicz

Skład obuwia

Tczew.

10409

CAFE „ESPLANADE“

TCZEW, DWORCOWA

Dnia 31 grudnia 1934 r.

WIELKA ZABAWA „SYLWESTROWA”
POŻEGNANIE STAREGO ROKU

Wiele niespodzianek — humor!

Pierwszorządna orkiestra, lokal artystycznie de-
korowany i odnowiony. — Specjalność: karp —
indyk — pączki — poncz.

Uprzejmie zaprasza i życzy DOSIEGO
ROKU stałym bywalcom i sympatykom
10416

Nikodem Zabiński

Restauracja - Hotelu Dworcowego

w Tczewie, ul. Dworcowa

Dnia 31 grudnia 1934 r.

wielki WIECZÓR SYLWESTROWY

Dobrowa orkiestra — dancing — wiele niespo-
dzianek — wstęp wolny. Najuprzejmiej zaprasza
10361

GOSPODARZ.

DOSIEGO ROKU Szanownej Klienteli, Znajomym
i Przyjaciółom życzy

MAKARY GLISZCZYŃSKI

Plac Broniewska Pierackiego

SKŁAD BŁAWATÓW, KONFEKCJI I GALANTERJI.

10899

Szanownym moim Klientom i Znajomym życzy

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

JÓZEF ŻOŃSKI

TCZEW

10408

— Cakry, towary kolonjalne i delikatesy, —

Dosiego Roku!

życzy wszystkim Bywalcom

Dyrekcja kina

„ŚWIATOWID“

10410

Wszystkim naszym Klientom życzymy

10362

DOSIEGO ROKU!

Filckowie, Tczew, ul. Kościelna 4.

Zakład krawiecki i skład galanterijny.

Szczęść Boże

w Nowym Roku!

Szan. Klientom i Znajomym życzy

ST. WÓJTOWICZ

10364

TCZEW

Marszałka Piłsudskiego 19

DOSIEGO ROKU

Szanownym konsumentom, znajomym

i przyjaciółom życzy

W. PRZYBYŁOWSKA

10401

Tczew, Kościuszki 14

DOSIEGO ROKU

życzy Szanownym Klientom

Firma węglowa

Herbert Kuhlmann

10405

Tczew, ulica Marszałka Piłsudskiego 11.

DOSIEGO ROKU

Szanownej Klienteli, Znajomym i Przy-

jaciółom miasta Tczewa i okolicy, życzy

Weronika Reinkowa

10415

Skład kolonjalny i delikatesów

Tczew, ulica Podgórna 4

Pączki Sylwestrowe

z niespodziankami

BR. ZUCH

T C Z E W

10407

Szan. Publiczności miasta Tczewa i okolicy
podaję niniejszem do łaskawej wiadomości,
iż z dniem 1 stycznia 1935 r. przejmuję

piekarnię i cukiernię

10398

po znanej firmie Schramke.

Zadaniem mojem będzie Szan. Klientelę jak-
najlepiej i sumiennie obsłużyć. Wysyłam
również pieczywo w dom. Odsprzedażom
udzielam rabatu. Polecam świeże pączki syl-
westrowe!

WALERJAN KOHLANDT

Tczew

ul. Dworcowa 23.

Dosiego Roku

Szanownej Klienteli, Przyjaciółom i Znajomym

miasta Tczewa i okolicy życzy

Stanisław Szellong z żoną

Pom. Dom Towarowy Tczew, Dworcowa 34

10406

DOSIEGO ROKU

Szanownej Klienteli, Znajomym i Przyjaciółom życzy

TEOFIL OSSOWSKI z żoną

Mistrz piekarski

10404) Tczew, Skarszewska 30

10406

Dosiego Roku

Szanownym moim Gościom, Znajomym

i Przyjaciółom życzy

Józef Schreiber z żoną

10403

Hala Pomorska

DOSIEGO ROKU

Szanownym Gościom, Znajomym

i Przyjaciółom życzy

Maksymilian Bock z żoną

Tczew 10402 Hotel-Behrendt. Tczew

10402

Dosiego Roku

Szanownej Klienteli, Znajomym i Przyjaciółom życzy

Marceli Bukowski z żoną

Tczew, Dworcowa 12.

Piekarnia i Cukiernia

10400

Dosiego Roku!

Szan. moim Klientom życzy

Bronisław Waruszewski

Koncesjonowany przedsiębiorca kominiarski.

10363

Tczew, ul. Sambora 17.

TORUN

Skórki

zające, tchórze, kóz, cieląt
i inne kupuje skład skór
Zygmunt Balcerowicz, To-
ruń, Żeglarska 21. 9783

Kupuję

lisy, kuny, tchórze.
Ceny najwyższe do osią-
gnięcia. Warszawski Skład
Futer, Toruń, Łazienna 28.
9933

Za gotówkę

kupuje meble pojedyncze
oraz całe komplety także
zamięscowe i placę naj-
wyższe ceny. Dom Kom-
sowy Toruń, Łazienna 9.
8583

Wszyscy mówią,

że najtańszy

krawat

kupisz tylko wprost z ta
bryki Toruń, św. Jakóba 16
Co tydzień nowe desenie

Obelgę

rzucaną na p. Byczyńskiego
odwołuje. Znaniecki Fran-
ciszek. 10309

Pokoju

umeblowanego w śródmie-
ściu od 1 stycznia poszuku-
je urzędnik. Oferty upra-
sza się kierować do Filji
„Dnia Pomorskiego“, Toruń
Małe Garbary 2.

Pokój

umeblowany do wynajęcia
dla solidnej osoby. Adres
wskaże administracja „Dnia
Pomorskiego“ Toruń pod
nr. 10290.

Obiady

Z trzech dań za 65 gr. po-
leca Toruń Mostowa 25 III
ptr. 10328

Toruń

Noc Sylwestrowa w restauracji pod „ORŁEM“

10353

TORUŃ. Mostowa 17, telefon 2046

Noc szata i zapomnienia
Wiele niespodzianek
Rendez-vous elity towarzyskiej
Zamówienia na stoliki przyjmuje się tylko osobiście

Dosiego Roku

zyczy Szan. Gościom i Sympatykom
oraz
zaprasza zarazem na „Sylwestra“

Gospodarz

Kawiarni „Udziałowej“, Toruń, Szeroka 8

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości
Sz. Klienteli że po odbytych kursach kroju nowo-
czesnego w Warszawie otworzyłem w Toruniu
przy ulicy Mostowej 20 specjalną

pracownię krawiecką

umundurowań wojskowych oraz

garder b. damskiej i męskiej

Wykonanie pierwszorzędne Ceny niskie

O łaskawym poparciu przedsiębiorstwa proszę

10344 W. SUCHARSKI

Dosiego Roku

10250

Swym Szanownym Gościom

zasyła

HENRYK NOWACZYK

Handel Win i Wódek — Toruń, Stary Rynek 3.

Dosiego Roku

P. T. Klientom (tkom) miejscowym i zamiejscowym zyczy

Warszawski Skład Futer

10352 Toruń, Łazienna 23

Dosiego Roku

Szan. Klienteli i Znajomym zyczy

JUCHNICKI, mistrz blacharski.

10319

DOSIEGO ROKU

zyczy swej Szan. Klienteli Firma

Ignacy Wioch

Skład mat. pism.

10341

Toruń-Przedzamcze 15

Dosiego Roku

Szanownej Klienteli zyczy

FR. LIPIŃSKI

10336

Mistrz rzeźniczy

Toruń

Chełmińska 5

Dosiego Roku

Szanownej Klienteli zyczy

10337 Fr. Schwenkgrub-Radjo

TORUŃ

tel. 16-65

ul. Łazienna 17

tel. 16-65

Szanownej Klienteli

DOSIEGO ROKU

zyczy

Alojzy Poznański z żoną

Rzeźnictwo

tel. 16-85 Toruń, Nowy Rynek 20, tel. 16-85

DOSIEGO ROKU

zyczy swoim Klientom

Zakład

Elektro-Techniczny

Adolf

Gomowski

Toruń, Mickiewicza 88.

10350

Dosiego Roku

zyczy swoim Klientom

KAZIMIERZ

BIBIK

Toruń, Stary Rynek 39.

10339

Gospodyni

samodzielna gruntowna zna-
jomość kuchni, wdowa bez-
dzietna, poszukuje posady
za skromnym wynagrodze-
niem. Wiadomość w „Dniu
Pomorskim“ Toruń, pod nr.
10349

Kapelusze

damskie, najmodniejsze fil-
cowe, jedwabne, ceny naj-
niższe — również przerabiam
Damskie Męskie za 150
Toruń, Łazienna 28 i piętro
brama. 10347

Na Sylwestra

rumy, ARAKI,

Poncze, Konjaki

oraz wszelkie wina czer-
wone i białe po cenach

najniższych

poleca

Kłopotcki

TORUŃ, Szeroka 25.

PRIMA WEGIEL

KOKS - BRYKIETY

DRZEWO OPAŁOWE

POLECAJĄ Z DO-

STAWA FRANKO

DOM 10165

BRACIA PICHERT

Sp. z o. o.

TORUŃ, Przedzamcze 7/9

Tel. 1679 i 1627.

Restauracja

Toruń, Mickiewicza 105

urządza

włoczek 10360

sylwestrowy,

na który jaknajprzej-
miej Szanowną Publicz-
ność zaprasza

Gospodarz.

Tania

sprzedaż posezonowa, dam-
skie kapelusze najmodniej-
sze od 2 zł. przeróbki od
50 gr. Lubomska, Toruń
Małe Garbary 2. 10348

Pośrednictwo

kupna, sprzedaży nierucho-
mości, wynajmu lokali, re-
dagowanie wniosków, od-
wołań sądowych 14829

Stow. Właścicieli

Nieruchomości, Toruń

Most Pauński 1.

Skórki

kupuje zajęcze, lisie, tcho-
rze, kuny i włosie końskie,
Toruń, Prosta 16, I p. 10330

Niebywała okazja!

Wielka Ilustrowana Ency-
klopedia Gutenberga

20 tomów, na dobrym pa-
pierze w ozdobnej oprawie.
Cena do 15 I. 1935 r. za-
miał zł 290.00 tylko zł 90.00.
Do nabycia w księgarni
Wojciechowskiego, Toruń,
Rynek Starom. 4. 10213

Na kolendę!!!

Krzyże,
lichtarze

i t. d. poleca najtaniej

J. Busiakiewicz, Toruń

Chełmińska 24. Telef. 14 38

Zobacz

„Kiermasz Świątowy“

Toruń, St. Rynek 30. Ty-
siące artykułów za bezcen,
każdy powinien widzieć kto
dba o swą kieszeń. Oddziały
Poznań, Toruń Gdynia

Grudziądz

Podziękowanie

Powodowany gorącą wdzięcznością poczuwam się do wielce miłego
mi obowiązku wyrazić najserdeczniejsze podziękowanie Konsylium Lekar-
skiemu w osobach P. Dr. Zielińskiego z Radzyna i P. Dr. Łachowskiego
z Grudziądza, a przede wszystkim dziękuję P. Dr. Brudnochowi, Dyrekto-
rowi Szpitala w Łasinie za przeprowadzenie bardzo ciężkiej i niebezpiecznej
operacji, jak również za troskliwą opiekę ze strony całego Personelu Szpital-
nego. Ze żyję i jestem zdrow to po Bogu zawdzięczam to Jemu, świetne-
mu Chirurgowi i zacnemu Człowiekowi.

Na koniec chcę wyrazić radość i zapewnienie, że Społeczeństwo po-
wiatu grudziądzkiego ma tak rutynowanego i niezawodnego chirurga w osobie
P. Dr. Brudnoch i tak świetną instytucję szpitalną w Łasinie. Nie mając
słów uznania dla pomocy lekarskiej całego Konsylium Lekarskiego z P. Dr.
Brudnochem na czele i troskliwej opieki S. S. Elżbietanki, składam im naj-
serdeczniejsze „Bóg zapłać“.

Kazimierz Rozwadowski

Czeczewo, pow. Grudziądz.

10368

Wszystkim moim Szanownym Gościom i Sym-

patykom oraz życzliwym Obywatelom

„Dosiego Roku“

Winiarnia Murawski

10371

właśc. KRZEWINSKI

GRUDZIĄDZ ul. Wybickiego

Calej mojej Szanownej Klienteli oraz wszystkim

mi życzliwym składam serdeczne życzenia

Szczęśliwego Nowego Roku 1935

Zakład Fryzjerski

„RENESANS“ (M. Peska),

GRUDZIĄDZ.

10287

Restauracja SZYDZIK - Grudziądz

po gruntownym remoncie nowo otwarta

na noc Sylwestrową.

Występy artystyczne rozpoczną się z dniem 1.

stycznia 1935 r. Siły zaangażowano pierwszo-

rzędne. Lokal otwarty do rana.

10367

Gospodarz.

DOSIEGO ROKU 1935

zyczy swojej Szanownej Klienteli oraz Znajomym

i Przyjaciółom

FR. BIENKOWSKI

Skład wędlin i wyrobów mięsnych

GRUDZIĄDZ.

10284 ul. Toruńska 29 i Wybickiego 41.

„DOSIEGO ROKU“

Szanownym Odbiorcom zyczy

a zarazem poleca znane ze swej dobroci pączki

na Sylwestra i Nowy Rok

JAN ZAJĄCZKOWSKI

10366 Wiedeńska Piekarnia Parowa

Grudziądz, Mickiewicza 18.

Zyczę mojej Szanownej Klienteli

„Dosiego Roku“

i polecam znanej dobroci pączki noworoczne.

Franciszek Gilgins

Grudziądz, ul. Grobliowa 18,

róg Starorynkowej i Długa 8.

10370

MEBLE,

tylko dla znawców
pierwszorzędnie wyko-
nane we własnych wa-
rsztatach poleca firma

St. Adamowicz

w Grudziądzu,

ul. Toruńska 12

7223 telefon 1932

Dostawa wolna do

każdej miejscowości

Beczki

od oleju, smoly i śledziów-
ki kupują stale Ventke
& Duday, Grudziądz, Mała
Młyńska 3/3. 9957

Meble

W solidnym wykonaniu po-

leca najkorzystniej

O. KAHRAU Grudziądz,

Siemkiewicza 16. 8359

Calej mojej Szanownej Klienteli oraz wszystkim

mi życzliwym składam

serdeczne życzenia wesołego

NOWEGO ROKU 1935

E. MOLLIN,

Zakład Fryzjerski

10285 Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17, tel. 1944.

Szanownym Klientom i Znajomym

Dosiego Roku

10373

K. KŁOSOWSKI

Grudziądz, Siemkiewicza 22, tel. 1888

Calej mojej Szanownej Klienteli zyczy

DOSIEGO ROKU 1935

KAROL PREUS

Skład wędlin i wyrobów mięsnych

Grudziądz, Koszarowa.

Szanownej naszej

Klienteli składamy życzenia

DOSIEGO ROKU

Browar Kuntersztyn

Sp. Akc. Grudziądz.

10369

Serdeczne życzenia

NOWEGO ROKU 1935

składam wszystkim Szanownym Odbiorcom

oraz Przyjaciółom

Zakład krawiecki Wojsk. i Cyw.

W. SKOPIŃSKI,

Grudziądz, ul. Wybickiego.

10288

KAMINSKI

Zakład fryzjerski — Grudziądz

zyczy Szanownej Klienteli i Przyjaciółom

10283

DOSIEGO ROKU

WSZYSTKIM

Naszim Szanownym
Klientom i Odbiorcom
składamy

SERDECZNE ŻYCZENIA

DOSIEGO ROKU

Browar Grudziądzki

W. Sommer i Sp.

Grudziądz 10136 Telefon 2090

Szczęśliwego Nowego Roku 1935

zyczę wszystkim swoim Gościom i Przyjaciółom

BRACIA LANGE

HOTEL CENTRALNY

Grudziądz, Plac 23 Stycznia.

10286

Zakład Ubezpieczeń na Życie

W POZNANIU

Plac Nowomiejski nr. 8

NAJKORZYSTNIEJ NAJTANIEJ UBEZPIECZA NA ŻYCIE

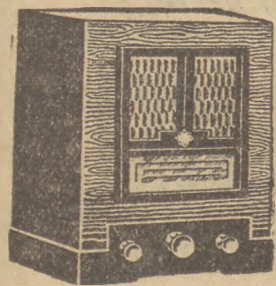
dlatego, że Zakład Ubezpieczeń na Życie, jako zakład publiczno-prawny nie jest obliczony na zysk

Zapewnij przyszłość sobie żonie i dzieciom

ubezpieczając się zaraz na życie w Zakładzie Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu.

Bezpłatnych informacji udziela centrala Zakładu Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu, pl. Nowomiejski 8 oraz inspektorzy powiatowi.

10266

Szczyt
techniki
radiowej

TELEFUNKEN-TRIUMF

Cena 280 zł.

Możesz tanio i na dogodnych warunkach kupić w firmie

B. WOJEWSKI

Wejherowo, ul. Sobieskiego 2, tel. 237
Gdynia, ul. Starowiejska 26

Dom Spedycyjny „RAWA”

wł. Władysław i Teodor SZMAŃDA

Gdynia, ul. Władysława IV, nr. 22 i Starowiejska nr. 21, telef. 14-85.
Bydgoszcz, ul. Śniadeckich 37, tel. 121.

Uskutecznia wszelkie transporty, zwózki, przeprowadzki we własnych wozach meblowych, czenie-inkaso, magazynowanie.

Zbirowe wagony Bydgoszcz-Gdynia. 9113

Regularna komunikacja samochodowa GDYNIA-GDANSK

Ceraty

9792

Obrusy z matra i meblowe

Chodniki

Linoleum ceratowe, kokosowe i materjalowe

Dywany dywaniki

Linoleum, ceratowe, bouclé pluszowe i imit. perskie

poleca w wielkim wyborze - po najniższych cenach

Zb. Waligórski

Bydgoszcz ul. Gdańska 12.

Narciarze

Ubrania narciarskie, damskie i męskie Koszule narciarskie w najnowszych deseniach i pierwszorzędnym wykonaniu poleca najtaniej Władysław Czyżniewski Wytwórnia konfekcji i bielizny. Toruń, Wielkie Gąbary 21.

Kafle

białe i kolorowe. Cegła szamotowa, drzewczki, płyty, ruszta, piekarniki, poleca najkorzystniej

Józef Podgórski

Toruń, Łazienna 5. Tel. 567.
Roboty zdruśkie wykonuje solidnie i tanio. 8022

Farby - Tapety

9052

na cały pokój z bortą od zł 5.85

Froter

w kolorach na wagę 1/2 kg zł 0.85

Mydła

rzadkie 1/2 kg 0.43
rzadkie białe 1/2 kg 0.55

Persil

prawdziwy paczka tylko zł 0.70

Nafta

silnopłomienna 1 ltr. zł. 0.43

Jan Kapczyński

Toruń, ul. Szeroka narożnik Mostowej, ul. Szczytna 15
Brodnica, ul. Hallera 7

Uwaga! specjalnie Uwaga!

na Sylwestra

12 paczków za 1 złoty

10372

oddaje

GRUDZIĄDZ

Parowa Piekarnia JAN LIETZ

Wybickiego 41

Kabaret „OAZA” Restauracja

Grudziądz, Długa 28.

Zmiana programu! — Balet warszawski

Kabaret i restauracja otwarte do rana.

W niedzielę i święta Five o'clock

10184

Nakrycie 60 gr.

W restauracji na parterze dancing do rana

Śniadania! Obiady! Kolacje! Pielęgowane napoje!

WĘGIEL

prima górnośląski

Koncernu „Progres” Katowice

opałowy, deputatowy, kowalski, gazowy
poleca i zamówienia przyjmuje

A. SOCHACZEWSKI

Toruń, Rynek Nowomiejski 18. Telefon 2074

Lisy

kuny, tchórze, płacę najwyższe ceny. Skład Futera Toruń, Żeglarska 29. 10274

Dzieci

już od 5 lat przyjmuję do konwersacji francuskiej i niemieckiej. Metoda poglądowa. Adamska, Toruń Sukiennicza 4. [9149]

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrów na stronie 7-lamowej 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
„ „ 4-lamowej . . . 50 fen.
„ „ „ drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji 2.50 zł
Z odnośnikiem do domu 2.80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.89 zł
Pod opaską 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . . 2.32 gd.; przez gońca . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost . . . 1.75 gd
Zagranicą 4.00 gd
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:

Witold Mężniński, Toruń, ul. Moniuszki 25, m. 1.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Lubomski Wacław, Tczew, ul. Kościuszki 1.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu.

Za ogłoszenia odpowiada Administracja.

Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.